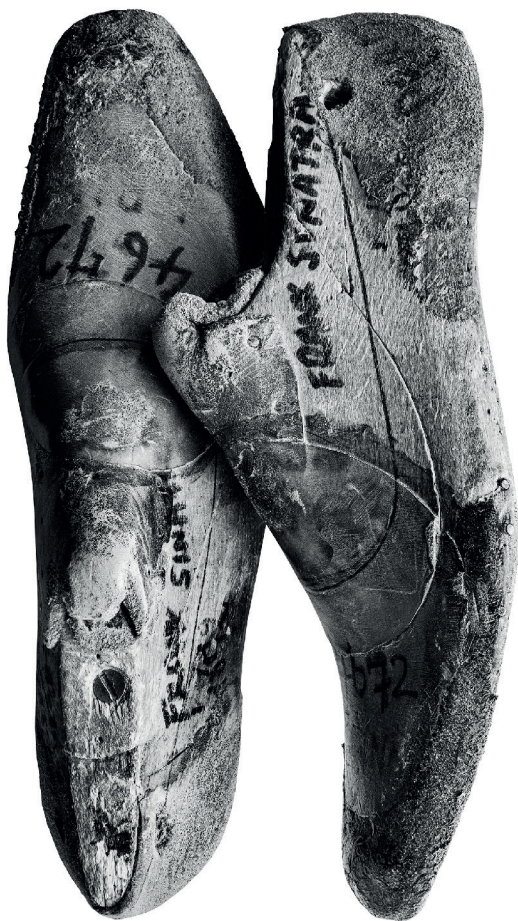

Satumaiset Suutarit

Susanna Ruuhilahti & Ville Hasala

www.nektaria.fi

© Nektaria ry, Susanna Ruuhilahti ja muut tekijät

Susanna Ruuhilahti on luonut yhdessä Ville Hasalan kanssa
osion 2: Korjaushommissa

Kuvat Kannen kuva - Richard Boll / John Lobb

Osion 2 ”Korjaushommissa” valokuvat

Lukas Solanto, solanto.fi.

Muissa osioissa kuvaaja mainittu kunkin
tekstin loppuksi.

Taitto Juha Kilpiä, Nektaria ry

Kustantaja Nektaria ry

ISBN 978-952-69343-2-7

Teos on saanut tukea Emil Aaltosen Muistorahastosta.

Kiitos!

Tämä kirja on kunnianosoitus suutareille ja suutarin amatista haaveileville. Ilman Emil Aaltosen muistorahaston tukea tätä teosta ei olisi saatu aikaan. Työväiheinen koko teos on ollut valtava urakka, onnellistuttava ja inspiroiva sellainen. Kiitos Emil Aaltosen muistorahasto tästä mahdollisuudesta!

Valtavan suuri kiitos uskomattoman taitaville, upeille ja mukaville suutareille, jotka suostuivat haastateltaviksi. Fanitan teitä koko sydäimestäni!

Kiitos Niclolari Budenberg, Ville Hasala, Teemu-Pekka Leppänen, Jussi Paljakka, Hanna Piipponen ja Satu Puustinen.

Kiitos Lukas Solanto upeista kuvista osiossa 2: Korjaushommissa! Olet timanttia!

Kiitos Juha Kilpiä taidokkaasta taittotyöstä, kärsivällisyydestä, luovuudesta ja ystävyydestä. On kunnia saada tehdä kanssasi asioita, oppia uutta ja nauraa huonoille jutuille.

Aplodit, niiauksen ja kumarruksen ansaitsevat Suutarimestari Villen suutarit Joel Paasu, Toni Skutsari ja tietysti Ville Hasala. Heidän työskentelyään saavat lukijat seurata osiossa 2: Korjaushommissa.

Satu Puustiselle haluan antaa lämpimän rutistuksen. Kaiken kiireen keskellä hän ehti laatia osioon 3: Jokaisenoikeuksia nipsulaukun ohjeen, jonka avulla myös aloittelija onnistuu varmasti.

Many thanks to John Lobb for beautiful and astonishing cover photo.

- Susanna Ruuhilahti

Osa I

Tarunhohtoisia tarinoita

Satumaiset suutarit

Sisällysluettelo

KENGILLÄ ON VÄLIÄ!	6
Nicolai Budenberg Bastogne Und Katz	14
Teemu-Pekka Leppänen Suomalaisen suutarin kädenjälki näkyy maailman kuuluisimmissa kengissä	21
Jussi Paljakka Paljakka Handmade	29
Satu Puustinen SatuPuu	38
Hanna Piipponen Pikitikki	47
Ville Hasala Suutarimestari Ville	57
Nahkakunta kenkätarvike ja suutarialan tukkuliike	66

KENGILLÄ ON VÄLIÄ!

Juuri ennen kuin COVID-19 iski voimalla arkeemme, olin aloittamassa suutariopintojani. Halusin oppia kenkien valmistamisen perusteet, jotta voisin valmistaa jalkineita itselleni ja läheisilleni. Halusin opiskella koko tutkinnon, koska minulle oli tärkeää, että voisin kertoa olevani suutari. Opintojen alussa kädentaitoni olivat ruosteessa. En ollut aikuisiälläni tehnyt käsitöitä, mikäli kirjoittamista ei sellaiseksi lasjeta.

Opintojeni ja suutarina työskentelyn myötä olen saanut iloita siitä, että en osaa ja taitoni ovat vielä alkeelliset. Se on innostavaa ja inspiroivaa. Uuden äärellä oleminen on huumavaa. Oppimista tapahtuu kaiken aikaa ja taidot kehittyvät hurjaa vauhtia. Välillä toki oma osaamattomuus on myös harmittanut. Noissa hetkissä kärsimätön mieli olisi halunnut olla jo konkari eikä enää noviisi.

Erityisen paljon opin työharjoittelujaksoillani PIHKA Collectionissa, kultaseppämestari ja nahkataiteilija Harri Syrjäsen luona sekä Suutarimestari Villen opissa. Suutarimestari Villen luona tein useamman harjoittelun ja nykyään olen osan työyhteisöä. Edelleen saan oppia ja kehittyä kenkien ja muiden tuotteiden korjaamisessa sekä toteuttaa omia projektejani porukassa, joka puhalttaa yhteen hiileen. Asiakkaita palveleaan ammattitaidolla ja iloisin mielin.

Koska olen suutarina noviisi, on tämän teoksen kirjoittaminen ollut valtava ilo. Työvaiheiden kuvaaminen ja ohjeiden ylös kirjaaminen ovat opettaneet paljon. Toivonkin, että kirjan ohjeet ja vinkit edistävät ja tukevat tulevien suutareiden oppimista. Samoin toivon, että kirjan myötä myös asiakkaat

voivat sukeltaa suutareiden maailmaan ja nähdä, miten monivaiheisia ja aikaa vieviä monet korjaustyöt ovat, käsintehdyistä kengistä puhumattakaan. Korjaustöiden lisäksi kirjassa on nahkatöistä innostuneille yksinkertaisia ohjeita ja kaavoja kotona valmistettavaksi.

Minulta on monesti suutariksi opiskellessani ja korjaustöitä tehdessäni kysytty, miten onnistun yhdistämään aiemmat urani suutarin puuhiin. Minusta kaikki istuu mukavasti yhteen. Kaunis ja ammattitaidolla valmistettu mittatilauskenkä tuntuu taianomaiselta. Kengän valmistamiseen on käytetty aikaa, arvokkaita materiaaleja ja tekijä keskittyy valmistukseen herpaantumatta tuntien ylpeyttä jokaisesta valmistuvasta parista. Ei siis ihme, jos myös käyttäjälleen kengästä muodostuu elinikäinen kumppani sadunhohtoa hippunen muassaan.

Korjatessani laukkuja tai kenkiä olen edelleen ihmeellisten ja tärkeiden asioiden äärellä. Kiertotalous, ihmisten rakkaus kenkiään tai muita nahkatuotteita kohtaan, näihin liittyvät muistot ja pienet kohtaamiset asiakkaiden kanssa luovat merkitystä ja kertovat suutarin työn arvosta ja tärkeydestä.

Kun valmistan jalkineita, rakastan hetkeä, jolloin mielessäni kuvittelemani kenkä alkaa muotoutua ja palaset loksahdella kohdalleen. Itsetehdyillä kengillä on valtavan voimauttavaa tallustaa. Suomessa on useita todella taitavia suutareita ja siksi kirja tarjoaa kurkistuksen kuuden suomalaisen suutarin arkeen ja heidän uriinsa. Nämä suutarit ovat huippuosajia työssään ja tämän lisäksi mutkattoman mukavia. Siksi he inspiroivat minua.

Atlantin äärellä läpsytellen,

Susanna Ruuhilahti

Taikakenkiä ja mystiikkaa

Kun puhumme käsin tehdystä kengästä, ei kyse ei ole vain jostakin sattumanvaraisesta tuotteesta. Käsin valmistetut jalkineet kuiskivat lumoutumisen, kauneuden ja taianomaisten hetkien kokemuksista. Kengät ja suutarin työ kertovat historiastamme ja yhteiskunnallisista arvostuksista. Kengät edustavat koettua ja elettyä elämää. Niihin liittyy paljon muistoja.

Monissa tarinoissa ja saduissa kengillä on valtava symbolinen merkitys. Ne kuvaavat tarinoissa usein muutosta, menestystä tai menetyksiä. Kengillä voi olla taikavoimia, jotka saavat omistajansa elämän hyväksi tai kamalaksi.

Vanhoissa tarinoissa naisten kengät ovat usein käyttäjänsä elämää rajoittavia, aseman ja tietynlaisen elämän osoittajia tai vaikeasti jaloista pois otettavia – tuhoavia. Miesten kengät puolestaan vievät omistajansa mitä uskomattomampiin seikkailuihin vapautta tarjoten.

Kenkiin liittyy paljon seksuaalisia ajatuksia, tunteita ja mielikuvia. Ne herättävät himoja ja haluja, viettelevät, dominoivat, kertovat statuksesta, vallasta ja varallisuudesta. Jokainen tunteja korkeissa koroissa viettänyt tietää myös, että kauneus tarkoittaa kärsimystä – väsyneitä jalkoja, rakkoja tai hiertymiä.

Silkkiä, rubiineja ja puisia kenkiä

Muistat varmaan Grimmin veljesten tarinan Tuhkimosta. Tarinan alussa Tuhkimolta viedään hänen kauniit vaatteensa ja kenkensä. Tilalle tulevat rääsyt, puukengät ja äitipuolen antamat oudot tehtävät. Tuhkimon ihana elämä muuttuu

kuin taikaiskusta kurjaksi ja raskaaksi. Kuninkaallisena tanssiaisiltana Tuhkimo saa iltapuvun ja kauniisti kirjaillut silkikengät jalkaansa, kiitos loitsujen. Monien vaiheiden kautta prinssi löytää Tuhkimon ja he avioituvat. Tarinan lopussa Tuhkimo kävelee jälleen kauniilla kengillään kohti uutta ja ihanaa tulevaisuuttaan sekä kuninkaallisen puolison tarkasti määriteltä roolia. Ilman maagisia ja täydellisesti vain Tuhkimon jalkaan sopivia kenkiä, lopputulos tarinalla olisi voinut olla toinen.

Kansasin tyttö Dorothy puolestaan päätyy sateenkaaren tuolle puolen Ihmemaa Oziin myrskyn myötä. Elämä maatilalla on ollut hänestä tylsää ja tyhjää. Uusi maailma näyttää ihmeelliseltä ja jännittävältä. Käypä vielä niin, että Dorothy myötävaikutuksella idän paha noita jää talon alle. Tästä kiitoksena Dorothy saa rubiinikengät, joissa on taikavoimia. Koska koti-ikävä alkaa pian vaivata tyttöä, on hänen lähdettävä kysymään tietä kotiin Smaragdikaupungin päävelholt Ozilta. Ennen matkaan lähtöä Dorothy vaihtaa mustat kenkensä punaisiin. Matkalla hän tutustuu Tinamieheen, Variksenpelättimeen ja Leijonaan, joiden kanssa Dorothy suorittaa erilaisia tehtäviä. Lopulta Dorothy palaa kotiin sa napauttamalla taikakenkiensä kantoja yhteen kolmasti. Kotona Dorothy ymmärtää, ettei maan päällä ole parempaa paikkaa kuin oma koti. Hän on löytänyt paikkansa eikä taikakengille enää ole tarvetta. Samoin paikkansa tiesi eukko, joka asui sadan lapsensa kanssa kengässä.

Rautakenkiä ja kovia kohtaloita

Täinnahkaiset kengät eräs isä valmistaa päästään löytämättään täistä ja lupaa tyttärensä vaimoksi sille, joka keksii, mistä kengät ovat valmistetut. Kosijoita riittää, vaan turhaan. Ku-

kaan ei keksi vastausta ennen kuin paikalle saapuu käärme, joka osaa vastata oikein. Käärme vie neidon mennessään ja syvällä metsässä käärme muuttuu uljaaksi nuorukaiseksi. Neito on ihmeissään ja iloissaan. Nuori mies vannottaa vaimoan olemaan kertomatta asiasta kenellekään. Lupauksista huolimatta neito paljastaa salaisuuden ja joutuu pitkälle vaelusmatkalle rautakengissään.

Bulgarialaisessa versiossa isä antaa tyttärensä hevoselle puoliseksi. Hevostallissa hevonen muuntuu yön pimeydessä uljaaksi mieheksi. Tuore aviomies varoittaa vaimoan kertomasta asiasta kenellekään, sillä jos tämä kertoisi, joutuisi hän etsimään puolisoaan rautasaappaat jalassa. Kuluu vain muutama päivä ja vaimo kertoo puolisostaan. Hevonen asettaa rautasaappaat vaimonsa jalkoihin ja katoaa äitinsä helmoihin. Kymmenen vuotta vaimo vaeltaa ja etsii puolisoaan. Lopulta onni on myötä ja puoliso löytyy. Tosin ennen kuin kaikki on hyvin, tulee vaimon vielä itkeä miehensä äidille astiallinen kyyneliä, jottei tämä söisi häntä. Sellainen oli naisen osa ja virheistä sai maksaa kovan hinnan.

Ei ole aivan sama kuka kengät jalkaansa laittaa

Eräs myllärinpoika sai perinnöksi kissan. Kissa lupasi, että jos poika hommaisi hänelle saappaat ja säkin, tämä tekisi pojasta kuninkaan ja pitäisi huolta siitä, että nuorella miehellä olisi syötävää. Köyhä myllärin poika epäili lupausta, mutta viimeisillä rahoillaan hän hankki kissalleen kengät ja säkin. Neuvokas kissa hyppäsi saappaisiinsa ja ryhtyi järjestelmään isäntänsä asioita. Ei aikaakaan, kun kissa saappaineen päätyi kuninkaan luo Carabasin markiisin lähettämänä. Monien vaiheiden jälkeen kissa teki, kuten lupasi. Köyhä myllärinpoika nai prinsessan ja nousi kuninkaan valtaistuimelle

prinsessan isän kuoltua. Saappailla ja kissoja kuuntelemalla voi päästä pitkälle.

Aivan yhtä onnekkaasti ei käy Hans Christian Andersenin Karenille, joka on köyhä kuin kirkonrotta. Tarinan alussa hän on kengätön. Karen saa vanhalta naiselta, jonka luona hän asuu vanhempiansa kuoltua, punaiset kengät. Koska vanhus ei näe hyvin, ei hän tiedä ostaneensa Karenille punaisia kenkiä. Kengät ovat tytöstä niin kauniit, että hän ihastuu näihin. Ne ovat kuin prinsessalla.

Kun huononäköinen vanhus kuulee, että Karen on ollut kirkossa punaisissa kengissä, hän järkyttyy. Vanhus vannottaa Karenia käyttämään jatkossa kirkossa mustia kenkiä. Seuraavana kirkkopäivänä Karen katsoo mustia kenkiään tovin, mutta päätyy laittamaan jalkaansa kiiltävät punaiset kengät. Matkalla kirkkoon kaksikko kohtaa sotilaan, joka kehuu Karenin tanssikenkiä. Kirkossa tyttö keskittyy vain kenkiinsä. Virret, rukoukset ja Jumalan sana menevät ohitse. Jumalanpalveluksen jälkeen Karen on nousemassa hevosvaunuihin vanhuksen perässä, mutta jälleen sotilas toteaa Karenin kenkien olevan kauniit tanssikengät. Karen alkaa tanssia. Jalat kulkevat omaa tahtiaan eikä Karen voi vaikuttaa asiaan mitenkään. Lopulta Karen saa kengät jalastaan ja voi hetken huoahtaa. Kengät eivät jätä häntä rauhaan. Karen saa kutsun tanssiaisiin, jonne hän päättää mennä, vaikka vanhus on sairaana ja tarvitsee hänen apuaan.

Tanssiaisissa kengät tekevät kaiken toisin kuin mitä Karen haluaa. Lopulta ne kuljettavat hänet sinne ja tänne ilman lepoa. Kengät eivät lähde Karenin jalasta ennen kuin pyöveli lyö ne kirveellä irti. Kengät jatkavat tanssiaan jalkojen kera ja pyöveli veistää tytölle uudet jalat puusta.

Karen yrittää sovittaa syntejään, mutta se ei ole helppoa. Lopulta Karen kääntyy Jumalan puoleen, jotta voisi vihdoin unohtaa kenkensä. Jumala ottaakin tytön luokseen paikkaan, jossa ei ole punaisia kenkiä vain ainoastaan sielunrauhaa.

Oveluutta ja neuvokkuutta ainakin seitsemän peninkulman verran

Kaksitoista tanssivaa prinsessaa puolestaan nauttivat salaisesta yöelämästään niin, että aamuisin kengät ovat puhkikuluneet. Kuningas tätä ihmettelee kovin ja lupaa antaa yhden tyttäristään vaimoksi sille, joka tyttärien salaisuuden selvittää. Aikaa kuluu, mutta lopulta eräs nuori mies vanhukselta saamallaan lahjalla, näkymättömäksi tekevällä viitalla, onnistuu selvittämään tyttärien salaisuuden. Hän kertoo neitojen käyvän tanssimassa salaisessa maailmassa. Koska hän ei halua tyttäriä rangaistavan, sulho ehdottaa, että linnassa järjestettäisiin tansseja. Näin tehdään ja kohta tanssitaankin neuvokkaan nuoren miehen ja nuorimman prinsessan häitä. Tanssisali täyttyy tanssista ja maailmassa on kaikki hyvin.

Peukaloinen puolestaan tulee veljineen eksytetyksi metsään useamman kerran köyhien vanhempiensa toimesta. Kun kotitietä ei enää lintujen syömien murusten vuoksi löydy, päätyvät lapset ihmisiä syövän jättiläisen kotiin. Pojat vaihtavat jättiläisen tyttärien päässä olevat kruunut omiin pipoihinsa ja jättiläinen tappaa lapsensa luullen heitä ihmisiksi. Pojat karkaavat jättiläisen seitsemän peninkulman saappaat mukanaan. Niillä he pääsevät nopeasti kauas. Nokkela Peukaloinen käskää veljensä palata kotiin ja kertoo, etteivät he ole enää köyhiä. Peukaloisesta tulee, kiitos saappaiden, kuninkaan sanansaattaja eikä perhe kärsi nälkää enää koskaan.

Lorun loppu

Kenkiin liittyy tarinoita, monenlaisia muistoja, kohtaamisia, harmituksia, toiveita ja toteutuneita unelmia. Pysähtymällä kenkiensä ja niihin liittyvien kokemusten äärelle, saattaa taivoittaa itsestään jotakin merkityksellistä. Ehkäpä aivan uuden tarinan.

Millaisista kengistä sinä unelmoit ja missä niillä tahtoisit kulkea?

Muistatko, mitkä olivat lempikenkäsi lapsena tai millaisista kengistä haaveilit?

Millaisin kengin menit lapsena koulun joulu- ja kevätjubliini?

Mitkä kengät olivat muotia, kun olit teini?

Millaista viestiä kenkäsi sinusta kertovat?

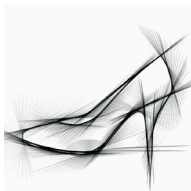
Mistä ostat kenkäsi ja miksi?

Millaisia muistoja tai kokemuksia sinulla on suutareista?

Pidätkö huolta kengistäsi?

Millaisia ajatuksia ja olettamia sinulla liittyy tietynlaisia kenkiä käyttäviin ihmisiin? Entä suutareihin tai kenkien valmistajiin?

Mikä kenkäsaduista oli suosikkisi ja miksi?

Nicolai Budenberg Bastogne Und Katz

Nicolai on kotoisin Saksasta. Siellä hän opiskeli yliopistossa kirjallisuutta. Melko varhain Nicolai huomasi, ettei yliopistomaailma ollut häntä varten, vaan hän halusi tehdä työtä käsillään. Tästä syystä Nicololai haketui suutarin oppiin Berliinissä. Opinnot kestivät kolme ja puoli vuotta. Koulussa Nicolai kävi noin kerran viikossa, jolloin hän oppi ortopedisen kenkäteknikon ammattiin tarvittavia tietoja.

Oppipoika vaeltaa

Suutarin verstaassa Nicolai sai oppia ortopedisten kenkien valmistuksen lisäksi mittatilauskenkien valmistusta, koska suutari huomasi Nicolain olevan kiinnostunut ja innoissaan perinteisten kengänvalmistustaitojen oppimisesta. Suutari, jonka opissa Nicolai oli, oli kotoisin Unkarista. Hänellä oli vankka tietotaito erilaisista kenkätyyleistä.

Nicolai oppi nopeasti eri maiden kenkätyylien tunnusmerkit ja sen, kuinka korostaa näitä lestin muotoilun ja neuloksen ompelulinjojen avulla. Suutarimestarille oli tärkeää, että kengät valmistettiin jalan muodon mukaisesti eikä sitä vastaan. Ortopedisistä kengistä pyrittiin tekemään kauniita, vaikka jalka olisi muodoltaan ollut haastava. Nicolaille tämä oppi on ollut hyvin merkittävä ja arvokas. Se on hänen työnsä perusta.

Kun Nicolai valmistui suutariksi, hän ei saanut heti töitä. Siksi hän lähti toteuttamaan suutareiden keskiaikana aloit-

tamaa perinnettä ja “vaelsi” suutarikillan suutarimestarilta toiselle. Aika oli mielenkiintoista ja opettavaista. Se opetti Nicolaille materiaaleista ja kenkien valmistusperinteistä, esimerkiksi kenkien pohjan käsinompelun ja sen, miten valmistaa kenkä ilman liimaa.

Suutarimestarin velvollisuutena oli antaa vaeltajalle sänky ja ruokaa viikoksi työtä vastaan. Vaeltaja ei saanut tienata rahaa vaan hän teki töitä mestarin kanssa ja oppi lisää taitoja samalla. Viikon kuluttua vaeltajan tuli jatkaa matkaa seuraavan mestarin luo. Näin kului kolme vuotta ja se antoi mahdollisuuden suorittaa veljeskunnan mestaritutkinnon. Vasta näiden oppivuosien jälkeen Saksassa oli mahdollista perustaa firma ja antaa töitä jollekulle toiselle.

Norjan kautta Suomeen

Koska kuuden opiskeluvuoden jälkeen Nicolai ei onnistunut saamaan töitä Saksasta, hän lähti Norjaan. Siellä hän toimi ortopedisenä suutarina valmistaen ja korjaten ortopedisiä kenkiä pohjoisnorjalaisille ja Huippuvuorilla asuville. Erityisesti hän valmisti kenkiä lapsille.

Norjassa lääkärit, fysioterapeutit ja (kenkä)teknikot työskentelivät yhdessä potilaan hyödyksi. Siellä ei ollut samanlaista hierarkiaa kuin Suomessa tai Saksassa.

Kolmen työvuoden jälkeen Nikolai päätti muuttaa Suomeen ja Tampereelle. Siellä hän työskenteli Linletik Oy:ssä pinkojana. Hän perusti myös oman firman, joka valmisti ortopedisiä kenkiä suomalaisille.

Suomessa ortopedinen kenkä on aliarvostettu. On surullista, ettei kengän merkitystä apuvälineenä ymmärretä eikä siksi sen tarjoamia mahdollisuuksia hyödynnetä riittävästi.

Näiden kahden työn lisäksi Nicolai opetti ortopedisten kenkien valmistusta neljäntoista vuoden ajan SataEdun oppilaitoksessa Kankaanpäässä. Opetusvuosiensa aikana Nicolai pyrki saamaan ortopedisen kengänvalmistuksen omaksi tutkinnokseen, mutta tämä hanke ei saanut myötätuulta purjeisiinsa. Pitkän opetusrupeaman jälkeen Nicolai, jolla ei ollut muodollista pedagogista pätevyyttä opettamiseen, koki, ettei hän enää ollut pedagogisesti riittävän pätevä opettamaan erikoisalaa, jota hän oli opiskellut ja jonka parissa hän oli tehnyt töitä pitkään.

Päätös lopettaa opettaminen Kankaanpäässä vapautti aikaa ja herätti uudelleen innon jalkineiden valmistuksesta. Eri-tyisesti Nicolaita kiehtoivat luksuskenkien valmistaminen, joissa jokainen yksityiskohta olisi tarkkaan harkittu ja valmistettu huippulaadukkaasti.

Bastogne und Katz

– ainutlaatuista suomalaista käsityötä

Bastogne und Katzin kengät valmistetaan laadukkaista materiaaleista. Valmistustapa kunnioittaa klassisten jalkineiden kulta-ajan käsityömenetelmiä. Yritys haluaa valmistaa jalkineita, jotka ovat tyylikkäitä, laadukkaita ja perinteitä kunnioittavia.

Mittatilauskenkien valmistusta aloittaessaan Nicolai mittaa asiakkaan jalasta tarvittavat mitat. Niiden avulla hän kertoo asiakkaalle, millainen lesti on tämän jaloille paras.

Asiakas saa päättää, millaisen kengän hän haluaa ja tyylin, mutta minä päätän, mitä lestiä käytän.

Mittausten lisäksi Nicolai katsoo, miten asiakas seisoo. Hän tarkastaa lantion asennon voidakseen kantapää-päkiä -suhteen avulla määrittää asiakkaalle sopivan koron. Näin ken-
gistä saadaan asiakkaalle sopivat, mukavat ja hyvät kävellä. Nicolai tarkistaa samalla asiakkaan mahdolliset virheasen-
not ja jalkatyypin. Vielä tällä tapaamisella asiakkaan ei tar-
vitse valita materiaaleja tai mallia, jollaiselta hän kenkiensä
haluaa näyttävän.

*Koska mittatilauskengillä on tarkoitus kävellä, matkustaa ja
seistä pitkiä päiviä, kutsun valmistamiani kenkiä työkengiksi,
Nicolai virnistää.*

Tehtyjen tutkimusten ja mittausten avulla Nicolai valmis-
taa asiakkaalle sopivan lestin. Kun lesti on valmis, Nicolai
kutsuu asiakkaansa tapaamiseen. Tällöin asiakas sovittaa
läpinäkyvää, erkoflexistä valmistettua mallia. Näin Nicolai
varmistuu siitä, että lesti on asiakkaalle sopiva. Kun “lasi-
kenkää” on sovitettu, asiakkaan kanssa päätetään, millainen
kengästä tulee. Tähän vaikuttaa muun muassa se, millaisissa
tilanteissa ja millaisten vaatteiden kanssa kenkää käytetään.

*Jalkineiden valmistamisessa minulle on olennaisen tärkeää, että
kenkä on laadukas ja täydellisesti asiakkaan jalkaan sopiva.*

Nicolain puoliso, Päivi, on yrityksen, jonka verstaas on Noki-
alla, mallimestari. Hän valmistaa mittatilauskengien kaavat ja
neulokset asiakkaan kanssa valituista materiaaleista. Ennen
varsinaisen kengän valmistusta Päivi ompelee asiakkaalle
testikengät perusnahasta. Kun testikengät ovat valmiit, asia-
kas kutsutaan sovittamaan niitä. Tässä tapaamisessa Nicolai
tarkastelee neuloksen ja siinä olevien linjojen käyttäytymistä
asiakkaan kävellessä.

Kenkään tuleva randi eli reunanauha tehdään nahasta. Nicolai valmistaa randin itse tammiparkitusta vatsanahasta, joka tulee Englannista. Myös kengän pohjanahka on tammiparkittua.

Kun pohjan valmistus alkaa, laitetaan pohjanahkaan kerros liimaa ennen kahdeksi tunniksi veteen upottamista. Näin nahka on joustavampaa työstää. Nicolai varmistaa huolellisesti, ettei missään ole epätasaisuuksia. Sitten pohja muotoillaan veitsellä ja lasinpalalla sopivan malliseksi. Hiekkapaperi vaihtuu sitä hienommaksi, mitä valmiimmaksi pohja tulee. Lopulta reunus poltetaan syrjäraudalla. Jotta polttaminen onnistuu, on reunus kasteltava korkean pH:n omaavalla nesteellä, esimerkiksi lipeällä, jonka jälkeen reunus neutraloidaan ammoniumkloridilla. Osa perinteisistä käsityökaluista, joita Nicolai käyttää, ovat yli 100 vuotta vanhoja.

Koska suutarit ennen muinoin olivat vaeltavia työntekijöitä, piti työkalujen olla helposti liikuteltavia ja mukana kannettavia. Näillä vanhoilla työkaluilla on hyvä tehdä työtä.

Kun mittatilauskengät ovat vihdoinkin valmiit, on työtunteja takana kaikkiaan hieman yli 100. Ainoa kone, jota valmistuksen aikana käytetään, on ompelukone. Muutoin kaikki tehdään käsin.

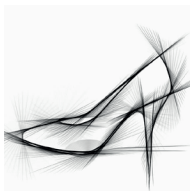
Ultramariinin sinisiä unelmia

Nicolai on idearikas ja luova. Ei siis ihme, että hänellä on yhteistyökumppaneina muun muassa koruntekijä, joka on tehnyt esimerkiksi Nicolain työhuoneella olevaan kauniiseen kenkään korun, kärkiraudan. Haastatteluhetkellä (2023) työn alla ovat kengät, joihin kärkirausta valmistuu hiilikuidusta ja titaanista. Nämä ovat asiakkaalle muistoja rakkaasta lajista.

Nicolai haluaa tehdä luksuskenkiä. Sellaisia Nicolai pystyy valmistamaan vuodessa viidestätoista kahteenkymmeneen paria. Hyvä esimerkki näistä upeista kengistä on kenkäpari, jonka päällys on valmistettu jalokiven (lapis lazuli) pölyllä värjätystä strutsin nahasta. Ultramariinin sinisiin kenkiin hevosenkengän muotoinen korko on valmistettu käärmepeusta. Pohjanahka puolestaan on tiikeriraitainen ja kärkirautana, tai oikeastaan koruna, toimii norsu. Kengät ovat henkeäsalpaavan kauniit.

Kengän tulee olla kevyt, hengittävä, täysin istuva ja kestävä.

Nicolai antaa kengilleen kymmenen vuoden takuun, vaikka tietää kenkien kestävän paljon pidempään.

HANDMADE SHOES FOR MEN

MITTAKENKA.FI

[Bastogne Und Katz](#)

[Instagram](#)

[Facebook](#)

Kuvaaja: Claudia Hirvonen

Teemu-Pekka Leppänen

Suomalaisen suutarin kädenjälki näkyy maailman kuuluisimmissa kengissä

Teemu-Pekka valmistui ensin Kuopion käsi- ja taideteollisuusakatemiasta artesaaniksi pääaineenaan kenkä. Tämän jälkeen hän opiskeli suutariksi Kankaanpäässä. Teemu-Pekka päätti suorittaa työharjoittelujaksonsa Englannissa, koska siellä on vahvat perinteet jalkineiden valmistamiseen. Hän sai harjoittelupaikan James Taylorilta Lontoosta. Jo kolmen ensimmäisen työharjoittelukauden jälkeen hän ymmärsi, miten paljon jalkineiden valmistuksessa oli opittavaa.

Englantilaisessa jalkinevalmistustraditiossa on neljä osa-aluetta, joissa kussakin on omat eksperttinsä. Lestin tekijä ottaa asiakkaasta tarvittavat mitat ja valmistaa puusta mittojen mukaan lestin. Kaavoittaja/ mallimestari valmistaa kaavapaperille kaavan mallista, jonka asiakas on tilannut ja leikkaa neuloksen palat asiakkaan toivomasta nahasta. Tämän jälkeen neulokset ompelee tähän vaiheeseen erikoistunut henkilö. Lopulta pohjan valmistaja ompelee neuloksen pohjaan käsin kiinni. Tullakseen yhden osa-alueen mestariksi, on harjoiteltava kyseistä taitoa viidestä kymmeneen vuotta. Utteraa harjoittelu ja kokeneemman mestarin ohjaus lienevät englantilaisen jalkinevalmistuksen salaisuus.

James Taylor – kauniita ja laadukkaita jalkineita vuodesta 1857

Kun Teemu-Pekan työharjoittelujakso alkoi olla loppuillaan, hänelle tarjottiin työpaikkaa James Taylorilta. Työpaikan lisäksi työnantaja kustansi hänen opintonsa arvostetussa jalkineiden valmistusta opettavassa koulussa. Puolentoista vuoden ajan Teemu-Pekka työpäivän päätteeksi suuntasi kulkunsa kouluun.

Ensimmäiset neljä vuotta Teemu-Pekka ompeli pohjia. Muutaman vuoden James Taylorilla työskenneltyään hän alkoi harjoitella lestien valmistusta, koska liikkeen lestintekijä vaihtoi työpaikkaa.

Aloitin työni Englannissa viimeistelemällä kenkiä ja synnyttämällä kengät lestiltä. Kiinnostuin kengän pohjaamisesta ja sain oppia tästä työvaiheesta paljon hyvin kokeneessa ohjauksessa. Lestien valmistukseen perehdyin pikkukuhiljaa. Mielenkiinto lestin valmistusta kohtaan heräsi, kun pohjia ommellessa kävi selväksi, miten tärkeää osaa jalkineen valmistuksessa lesti näytteli. Kun lestin laatu ei ole kovin hyvä, se tuottaa meille pohjaajille paljon lisää työtä.

Mallimestarina George Cleverleylla

Seuraavat 15 vuotta Teemu-Pekka työskenteli George Cleverleylla. Siellä hänen työtehtäviinsä kuului aluksi mittatilauskenkien kaavoittaminen. Kiitos taitavan työkaverin, Teemu-Pekka oppi paljon kaavoista ja kaavoittamisesta. Vuosien kuluessa Teemu-Pekka alkoi valmistaa myös lestejä. Lestien valmistusta hän opetteli tekemällä, neuvoja konkareilta saamalla ja tutkimalla vanhoja lestejä. Lisäksi Teemu-Pekkaa ovat opettaneet virheet.

Nykyään virheitä sattuu enää harvoin, mutta välillä eteen tulee lesti, jonka työstäminen vie aikaa ja vaatii paljon päähkäilyä.

Kun Teemu-Pekka oli oppinut lestien valmistuksesta kaiken olennaisen, hän kuuli, että maailman parhaalle jalkinevalmistajalle etsittiin lestintekijää. Teemu-Pekka sai paikan perheyrityksestä, joka juhlii 175-vuotista taivaltaan 2024.

John Lobb - sanoinkuvaamattoman kauniita kenkiä ja historian siipien havinaa

Legendaarisen John Lobbin liike huokuu historiaa ja kauneutta. Ei ole ihme, että sitä kutsutaan maailman kauneimmaksi liiketilaksi. Liikkeen ovesta sisään astuessaan on kuin laskeutuisi toiseen todellisuuteen ja Lontoon kiireiset kadut ovat kuin unta vain. Liikkeen katutasossa työskentelee kolme lestintekijää ja henkilö, joka leikkaa neulosten osat nahkasta. Alakerrasta löytyy lisää työpisteitä. Kauniissa ja suurassa tilassa on tilauskirjoja koko Lobbin historian ajalta ja lestejä silmäkantamattomiin. Kun neulokset ovat valmiit,

alakerrassa toimiva työntekijä sovittaa kaiken lestille ja valmistelee pohjat.

Alakerrasta löytyvät myös ompelija ja kenkien pohjaaajat ja viimeistelijät. Heidän taitavissa käsissään monien työvaiheiden jälkeen valmistuvat upeat John Lobbin kengät. Ennen kenkien luovutusta asiakkaalle niiden laadun varmistaa herra Lobb ja antaa niille siunauksensa, mikäli kaikki on ok.

Hienointa kenkien valmistuksessa on se, että jokaisen päivän ja kovan työn tuloksena saa pidellä käsissään aikaansaannostaan ja ihaillla sitä.

John Lobb on valmistanut jalkineita vuodesta 1849. Jo viidennessä polvessa toimiva perheyritys on tehnyt kenkiä kuuluisuuksille ja kuninkaallisille kohta lähes kahdensadan vuoden ajan. James' s Street on toiminut liikkeen "kotikatu-na" vuodesta 1880. Nykyinen liike avasi ovensa 1962. John Lobb on valmistanut kenkiä muun muassa Englannin kuninkaallisille, Groucho Marxille, Frank Sinatralle ja radion keksineelle Guglielmo Marconille.

John Lobbin kauniissa ja traditiota uhkuissa tiloissa Teemu-Pekka tapaa asiakkaansa, mittaa heidän jalkansa ja piirtää kaavapaperille asiakkaan jalan profiilin. Tähän paperiin hän merkitsee myös muut huomiot, joilla on merkitystä lestin valmistuksessa. Näitä samoja mittoja ja jalkojen profiileja jopa vuosisadan takaa voi edelleen ihaillla liikkeen alakerrassa olevista tilauskirjoista.

Ylös merkitsemiensä tietojen pohjalta Teemu-Pekka valmistaa asiakkaan mittatilauskenkiin lestit. Tavallisesti Teemu-Pekka tekee työpajassaan vain yhden lestin, joka sen jälkeen kopioidaan. Lestin valmistus on tarkkaa työtä ja hän seuraa tarkasti piirtämiään ääri viivoja.

Joskus lestin valmistamiseen menee päivä tai pari. Joskus siihen kuluu viikko. Työn määrään vaikuttaa se, millaista kenkää ollaan tekemässä. Mikäli kengässä on paljon esimerkiksi korkoa, vie lestin valmistus pidempään.

Huippuosaajan ainutlaatuinen kädenjälki

Teemu-Pekan työpäivät ovat pitkiä ja ne koostuvat asiakastapaamisista sekä lestin valmistamisesta. Koska tavoitteena on tehdä kengistä mahdollisimman mukavat ja asiakkaan jalkaan sopivat, suosittelee Teemu-Pekka asiakkailleen heidän jalkoihinsa sopivia malleja. Lestien valmistusta varten kaavapaperille, johon on piirretty jalan ääriverrat kynällä kohtisuoraan ja 45 asteen kulmassa, kirjataan neljä erilaista mittaa sekä huomioita jaloista, jotka on tehty katsoen ja jalkoihin koskien.

Vaikka asiakastapaamiset toteutuvat pääsääntöisesti John Lobbin liikkeessä, vie työ Teemu-Pekkaa myös Aasiaan. Nämä työmatkat, joissa asiakkaita tavataan muissa maissa mittojen ottamiseksi, ovat opettaneet paljon eri kulttuureista ja siitä, miten erilaisia jalat ovatkaan. Vaikka jalat ovat erilaisia, jalkineiden valmistus ja lestin valmistamiseen tarvittut mitat ovat pysyneet samoina yli 170 vuoden ajan.

Teemu-Pekka saa työssään tavata mielenkiintoisia ihmisiä maailman eri kolkista. Hänen valmistamiaan kenkiä voi nähdä elokuvissa, katuvinlässä tai catwalkilla. Kun Teemu-Pekka huomaa valmistamansa kengät jossakin, saa se hymyn kasvoille.

On aika tavallista, että japanilaiset asiakkaat haluavat tilata perinteikkäitä englantilaisia kenkiä, kuten ruskeita ja mustia oxfordeja. Singaporessa puolestaan asiakkaat tilaavat näyttäviä ja värikkäitä kenkiä.

John Lobbilla valmistetun kengän korko on usein tehdasvalmisteisia korkoja korkeampi. Lestiiä valmistaessaan Tee-mu-Pekka hahmottelee korkoa työpöytänsä ääressä.

Jokaisella lestin tekijällä on omat yksilölliset tapansa huomioida käyntivara ja koron korkeus. Jokaisen kädenjälki on ainutkertainen.

John Lobb on jalkineiden valmistuksessa ainutlaatuinen paikka siinäkin mielessä, että asiakas tavataan vain kahdesti. Ensimmäisellä kerralla asiakkaan jaloista otetaan mitat ja asiakas valitsee materiaalit sekä kengän mallin. Seuraavan kerran asiakas tavataan, kun hän tulee sovittamaan valmiita mittatilauskenkiään.

Jokainen työvaihe tehdään suurella ammattitaidolla eikä välitapaamisia tarvita. Se on tavallaan lestimestarin tekemän laadun tae.

Käsintehdyt kengät - käyttövinkkejä

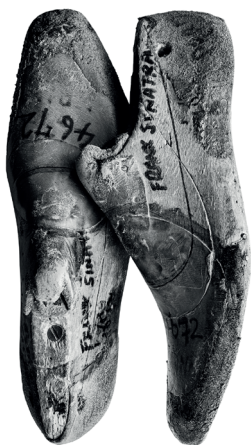
Nahkakengät on tehty käytettäväksi. Jos jätät kengät kaappiin pitkäksi aikaa, ne kuivuvat ja saattavat jopa rikkoutua.

Älä käytä samoja kenkiä kahdesti viikon aikana. Kenkien tulee antaa hengittää.

Käytä puisia lepoestejä, kun et käytä kenkiä. Ne imevät kosteutta kengästä ja auttavat säilyttämään kenkien muodon.

Muista huoltaa kenkiäsi säännöllisesti. Lankkaa kenkäsi säännöllisesti tuotteilla, jotka ravitsevat nahkaa ja suojelevat kenkiäsi lialta ja kosteudelta.

[John Lobb](#)

[Instagram](#)

Kuvaaja: Richard Boll / John Lobb

Jussi Paljakka Paljakka Handmade

Jussi Paljakka tekee kenkiä kotitalonsa lähellä sijaitsevassa työhuoneessa, joka sijaitsee aitassa. Kenkien, joita hän valmistaa, vuoksi on välillä matkustettava Suomen ulkopuolelle.

Erään kerran valmistin kenkiä, joihin tarvittiin nappeja. Kyselin vinkkiä Teemu-Pekka Leppäseltä. Hän kuulemma käy penkomassa laatikoita Lontoossa liikkeessä, joka on kaksi sataa vuotta vanha. No, Suomesta sellaista ei löydy eikä löytynyt sopivia nettikaupoistakaan, joten valmistin napit itse.

Jussi Paljakka on ollut markkinointialalla ja ennen ryhtymistään kengäntekijäksi, hän työskenteli Finnairilla kuudentoista vuoden ajan. Kun Jussi näki dokumentin kenkien tekemisestä, hänen mielessään alkoi kypsyä ajatus alan vaihdosta.

Oli kiehtovaa ajatella, että hyvin yksinkertaisilla työkaluilla oli mahdollista luoda tuote, joka näyttää hyvältä ja on käyttökelpoinen.

Syvä kutsu käsillä tekemiseen

Jussi hakeutui Kankaanpäähän suutariopintoihin. Monimuotokoulutus mahdollisti opintojen tekemisen kotoa käsin. Tällöin koulussa oltiin muutama päivä kerrallaan. Toki se myös tarkoitti sitä, että opiskelijalla oli oltava ompelukone ja muut tarvittavat välineet omassa käytössään.

Vasta, kun olin tehnyt päätöksen opiskelun aloittamisesta tajusin, että suvussamme on suutareita useammassa polvessa. Kaiketi geenit ovat muokkautuneet sen mukaan ja syvä kutsu käsillä tekemiseen tulee sieltä.

Aluksi Jussi valmisti kenkiä itselleen ja lähipiirilleen. Kun kengän teko alkoi sujua riittävän hyvin, alkoi hän valmistaa kenkiä muillekin. Tilauskenkiä Jussi on valmistanut lähes yksitoista vuotta (2023).

Alkuvaiheessa oli aikaa laittaa työpajaa kuntoon ja valmistaa muitakin tuotteita kuin kenkiä, mutta melko nopeasti asiakkaat löysivät minut eikä aikaa millekään muulle kuin kenkien valmistamiselle ole ollut enää vuosiin.

Tällä betkellä asiakas saa odottaa kenkiään vuoden päivät. Niin paljon kenkiä on tilattuna ja töitä riittää. Haibattelut ovat jääneet vähälle eikä aikaa vaikkapa talomme kunnostamiseen enää juuri ole. Se oli aiemmin meidän, puolisoni ja minun, yhteinen harrastus, mutta minun osaltani se on jäänyt täysin taka-alalle.

Uniikkeja ja ainutlaatuisia kenkiä

Jussista mittatilauskenkien valmistamisessa parasta on se, että jokainen kenkä, jonka hän valmistaa, on alusta loppuun saakka valmistettu tiettyyn jalkaan. Jussi ja hänen asiakkaansa suunnittelevat valmistettavia kenkiä yhdessä asiakkaan ideoiden ja ajatusten pohjalta. Tässä internet toimii mainiona apuna.

Asiakas saa toivoa mitä tahansa. Siitä lähdemme liikkeelle yhdessä.

Jussi on harvinaislaatuinen mittatilauskenkien valmistaja, sillä hän valmistaa lestitkin itse. Lestit ovat todellista lähituotantoa, sillä lestopuu on kaadettu Jussin naapurin metsästä.

Muutaman vuoden päästä omat koivut ovat jo niin paksuja, että voin siirtyä oman metsän puihin.

Lestit syntyvät koivupölkystä kahdella vanhalla lestisorvilla, joista toinen on yli sata vuotta vanha. Koska koneeseen ei ollut käyttöohjeita, Jussi opetteli koneen käytön kokeilemalla.

Lestisorvilla pystyn tekemään asiakkaalle sopivat lestit. Minulla on tallessa erilaisia mittoja, joiden avulla pystyn rakentamaan käsityksen asiakkaan jalan koosta sorvin säädöt huomioiden. Valmistamani lestit ovat myös sellaisia, että voin työntää ne takaisin kenkään. Näin ollen voin myös ennallistaa kenkiä tarvittaessa.

Lestien valmistuksen Jussi on oppinut harjoittelemalla ja vierailemalla muutaman kerran Karkussa toimineessa lestitahtaan. Hän on myös saanut vinkkejä muissa maissa työskenteleviltä lestien valmistajilta niin lestien valmistukseen kuin koneiden varaosiin liittyen.

Lestien valmistus ei ole rakettitiedettä. Kun tutkii valmiita lestejä ja selvittää, millaisia asioita jalkinetta valmistettaessa on huomioitava, on mahdollista oppia lestien valmistuksesta paljonkin. Esimerkiksi käynti ja jalan profiili vaikuttavat paljon lestin valmistamiseen.

Koska Jussi tekee kaiken itse, ei kengäntekemiseen ehdi kylästyä vaan jokainen päivä on uudenlainen oppikokemus.

Toki useimmiten teen kenkiä siten, että kuljetan viidestä kuuteen paria kenkiä samaan tahtiin eteenpäin, jottei tarvitse etsiä työkaluja jokaiseen vaiheeseen uudestaan pari parilta.

Jussi päivittää osaamistaan vierailemalla muun muassa Saksassa, Englannissa ja Ranskassa jalkinemestareiden luona. Jussi tekee ”ikuista kisällin kierrosta” päivän kerrallaan kullakin suutarilla seuraten heidän työtään keskustellen ja uusia asioita demonstroiden.

Tällä hetkellä Jussi tilaa tuotteita Saksasta firmasta, joka on perustettu 1640. Heidän valmistamansa tammiparkittu nahka upotetaan liemeen kahdeksi vuodeksi. Jussi sai vierailullaan kunnian maistaa useampaa näistä keitoksista.

Värjäämätön päällysnahka, jota Jussi käyttää mittatilauskenkiinsä, tulee Ranskasta. Sen hän värjää asiakkaansa toiveiden mukaan. Ainoastaan musta nahka tekee poikkeuksen. Sen hän tilaa valmiina.

On todella tärkeää käydä tapaamassa nahan valmistajia itse paikalla. Kun tutustuu ihmisiin ja voi varmistua nahan laadusta, on todennäköisempää, ettei tilatessaan saa sekundaaria Suomeen.

Asiakastyytyväisyys huipussaan!

Jussi arvostaa asiakkaidensa palautetta suuresti. Se toimii valtavana motivaattorina.

Asiakastyytyväisyydestä kertoo paljon se, että Jussi valmistaa jalkineita nykyään asiakkaille, jotka ovat tilanneet häneltä kenkiä aiemminkin. Eräälle asiakkaalle hän on valmistanut jo kuusitoista paria kenkiä!

Parasta tässä työssä on ilo ja onnistumisen tunne. Olen vilpittömän iloinen ja ylpeä jokaisesta kenkäparista, joka lähtee luotani asiakkaan mukaan.

Jussin asiakkaista noin joka neljäs on nainen, loput ovat miehiä. Naiset tilaavat yleensä saapikkaita tai kävelykenkiä. Varrellisten kenkien tilaajilla on usein kärjen istuvuuden lisäksi vaikeuksia löytää kenkää, joka sopisi hänelle pohkeesta. Koska suutareilla on rajalliset mahdollisuudet venyttää varsia, turvautuvat naiset mittatilaussaapikkaisiin. Siten asiakas saa itselleen sopivat ja hyvin istuvat kengät. Jussi välttää korkokenkien valmistamista, koska se on oma taiteenlajinsa, mutta kertoo hymy suupielillään muutaman asiakkaan onnistuneen huijaamaan hänet korkokenkien valmistukseen.

Kun kerran totesin eräälle vanhemmalle naishenkilölle, että teen vain saapikkaita tai kävelykenkiä, näytti hän kenkiään ja totesi kävelevänsä niillä. Niinpä sitten tehtiin korkokengät!

Paljakka Handmade

– kauneutta ja henkeäsalpaavaa käsityötä

Mittatilauskengän valmistusprosessi Jussi Paljakan työpajalla alkaa siitä, kun asiakkaan jalka mitataan ja siitä otetaan pohjamustekuva. Jussi on myös kehittänyt itselleen kantapään mittaamiseen systeemin, joka takaa kantapään istuvuuden valmistetussa kengässä.

On aika tavallista, että suomalaiset jalat ovat kannan osalta eri kokoiset verrattuna standardilesteihin.

Seuraavaksi asiakas päättää, millaisen kärjen muodon hän kenkäänsä haluaa. Kun lesti on tehty asiakkaan mittojen mukaan ja kenkiä varten piirretty kaavat, valmistaa Jussi yksinkertaiset “sovitustossut” eli kuoret lämpökutistuvasta aineesta. Kun asiakas sovittaa näitä, nähdään mahdolliset muokkaustarpeet ennen varsinaisten kenkien valmistami-

seen ryhtymistä. Jussi merkitsee muutostarpeet muistiin ja sitten alkaa mittatilauskenkien valmistus.

Ennen varsinaisten pohjien ompelua kutsutaan asiakas so-
vittamaan kenkää vielä kerran. Tätä sovitukselta varten Jussi
asettaa neuloksiin tilapäispohjan. Näillä kengillä voi jo kä-
vellä ja tunnustella, miltä kenkä tuntuu ja miten se istuu asi-
akkaan jalkaan, miten kenkä istuu, ja miltä se tuntuu jalassa.
Tarvittaessa kenkään tehdään tämän sovituksen pohjalta
muutoksia.

Koska kyseessä on reunoskenkä, ompelee Jussi reunoshih-
nan kiertämään pinkopohjaa. Yleensä Jussi ompelee ken-
känsä suutarin pellava- ja polyesterilangalla, mutta mikäli
asiakas haluaa, hän käyttää silkkilankaa.

*Välillä asiakkaat ovat todella tarkekoja, ettei kengissä ole lain-
kaan muovia tai vaikkapa synteettistä kumia. Eräälle asiak-
kaalle valmistin kotimaisesta pellavalangasta kengännauhat, kos-
ka puuvilla ei saanut olla geenimanipuloitua. Koska korkolapun
kumiseoksessa ei saanut olla synteettistä kumia, käytin luonnon-
kumia. Liimausvaiheessa käytin erikoisliimaa tavallisen liimani
sijaan. Joka päivä oppii jotain uutta.*

Pinkopohjan Jussi valmistaa tammiparkitusta nahasta. Pin-
kopohjan ja nahkapohjan välissä on täytteenä korkkia ja koi-
vusta tehty lenkki. Lenkitkin Jussi valmistaa yleensä itse.

Verkostoidu ja hanki onnellisia asiakkaita

Asiakkaat ovat löytäneet Jussin monia eri reittejä. Yhdet
ensimmäisistä mittatilauskengistä menivät aiemmalle esi-
miehelle. “Word of Mouth” on tärkeä tekijä yrittäjyydessä.
Onnellinen ja tyytyväinen mittatilauskenkäasiakas kertoo

kokemuksestaan ja kengistään läheisilleen. Osasta näistä innostuu mittatilauskengistä ja Jussi saa uusia asiakkaita. Tunnettuutta lisäävät myös erilaiset lehtiartikkelit.

Koska kengät ovat hintavia, ei pelkkä mainos riitä tuomaan asiakkaita vaan tarvitaan vahva suositus. Siksi Word of Mouth on hyvin tärkeä. On myös itse oltava aktiivinen, osallistuttava erilaisiin tilaisuuksiin ja kerrottava kenkien valmistamisesta, kengistää ja jaeltava käyntikortteja.

Näissä kohtaamisissa on tärkeää saada potentiaalinen asiakas kiinnostumaan kenkien valmistuksesta ja innostumaan ajatuksesta, että itsellä voisi olla mittatilauskengät. Kun tulee ihmisten kanssa toimeen ja jaksaa tehdä jalkatyötä, on mahdollista tienata elantonsa mittatilauskenkien valmistamisella. Varsinkin, jos työpaja ei sijaitse keskustassa vaan hieman syrjemmässä.

Myös verkostoituminen on tärkeää. Jussi kertoo tuntevansa paljon ihmisiä, jotka tuntevat paljon ihmisiä. Mikäli näiden tuttavien kautta syntyy uusia asiakkuuksia, valmistaa Jussi alennettuun hintaan tuttavalleen kengät. Näin kaikki osapuolet hyötyvät ja ovat tyytyväisiä.

Muutama vinkki aloitteleville kengäntekijälle

Älä lähde tavoittelemaan unelmia, joissa ei ole järkeä.

Innokkuus on hyvä asia, mutta kannattaa miettiä, millaisin rahkein voi unelmaansa tavoitella. Harvoin kannattaa laittaa kaikkea peliin. Me näemme ympärillämme menestyjiä, jotka kannustavat tavoittelemaan unelmia. On hyvä muistaa, että epäonnistuneet unelmat ja niistä seuranneet vaikeudet ja haasteet jäävät usein piiloon.

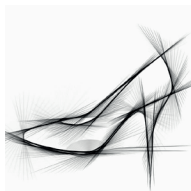
Laita likoon sen verran, kuin sinulla on varaa hävitä.

Kaikkea ei tarvitse saavuttaa kerralla.

Varmista, että sinulla on jonkinlainen turvapuskuri olemassa. Mieti realistisesti, miten selviät taloudellisesti kuukausittain. Muista, että bisneksen käynnistyminen ottaa usein aikaa. Myös laitteiden hankkimiseen kannattaa käyttää aikaa, jos mahdollista. Näin tarvitsemansa koneen voi saada edullisemmin.

Muista laatia suunnitelma A, B, C.

Yhden homman varaan ei kannata laskea. On järkevää miettiä, mitä voisi tehdä jalkineiden valmistamisen lisäksi, mikäli se ei elättäisikään. Kun Jussi aloitteli mittatilauskenkien valmistusta, hänellä oli mielessä myös järjestää erilaisia kursseja ja tehdä jopa aivan muun alan töitä kuin kengänvalmistajan, mikäli sillä ei olisi tullut toimeen.

[Paljakka Handmade](#)

[Facebook](#)

Kuvaaja: Pekka Karhunen

Satu Puustinen

SatuPuu

Satu teki alun alkaen töitä Postilla. Kahdenkymmenen vuoden työrupeaman jälkeen hän alkoi kaivata uusia työtehtäviä. Koska Satu on aina tehnyt paljon käsitöitä ja hän tiesi, ettei Varkaudessa ollut suutaria, alkoi ala houkuttaa. Kun hän vielä arveli, että suutarin, korjausompelun ja ompelutöiden myynnin yhdistäminen toisi leivän pöytään, oli päätös tehty. Satu hakeutui Kankaanpäähän suutariopintoihin. Jo ensimmäisen lähipäivän jälkeen Satu oli myyty ja alkoi innokas ja ahkera harjoittelu suutariksi. Opintojen aikana Satu oli harjoittelemassa muun muassa Englannissa James Taylorilla.

Siellä ymmärsin, miten mahtava koulutus meillä täällä Suomessa on. Vaikka Taylorilla oli kenkien korjaaja, minä opiskelija opetin tietyissä asioissa häntä harjoitteluni aikana. Oli myös mukavaa ommella käsin sandaaliin pohjia kiinni. Sellaista en Suomessa ollut päässyt tekemään.

Muistona Englannissa suoritetusta harjoittelusta Sadulla on seinällään palaute.

SatuPuu

SatuPuu toimii Varkaudessa. Yrityksen hän rekisteröi jo opintoihin kuuluneella yrittäjäyyskurssilla. Satu valmistui suutariksi kesäkuussa 2017 ja ortopedisuutariksi 2018. Oman liikkeensä hän avasi syyskuussa samaisena vuonna. Neljä vuotta myöhemmin Satu muutti liikkeensä suurem-

paan tilaan ja paremmalle paikalle. Tila on kaunis ja riittävän suuri myös erilaisten kurssien ohjaamiseen. Liikkeessä pääsee ihaillemaan Sadun tekemiä laukkuja, pussukoita, liinoja ja vaikka mitä. Näiden lisäksi Satu myy ompelu- ja nahkatyötarvikkeita. Vaikka Sadusta on kiva korjata kenkiä ja muita asioita, haaveilee hän kurssien järjestämisestä useammin.

Työmäärä on vain niin valtava, ettei kursseja ainakaan toistaiseksi ehdi toteuttaa kuin harvakseltaan. Jo ensimmäisenä työpäivänäni otin vastaan noin sata kenkäparia ja paljon muuta tavaraa. Se oli melkoinen shokkialoitus. Päivääkään en ollut tehnyt töitä suutarina ja samointein oli kuukauden hommat jonossa, Satu toteaa naurahtaen.

Alun työmäärä, kokemuksen kerryttäminen ja vielä korjaamistyön opettelu asiakaspalvelun lomassa vaativat veronsa. Satu kertoo olleensa todella uupunut jo muutaman kuukauden työskentelyn jälkeen. Työpäivät venyivät pitkiksi eikä vapaapäiviäkään ollut. Onneksi Satu sai työkokeiluun opiskelijatoverinsa, joka työskenteli Sadun kanssa seuraavat kuusi kuukautta. Se oli helpotus. Sadun menestyksen salaisuus on ollut tarve saada Varkauden seudulle suutaripalvelut ja se, että paikallinen media on innokkaasti kertonut Sadun palveluista. Se on ollut Sadun yritykselle tärkeää.

Ihmiset ovat olleet myös ilahtuneita siitä, että paikkakunnalla on naissuutari. He ovat saattaneet tulla ihan vain tervehtimäänkin, koska ovat halunneet nähdä naissuutarin, kun aiemmat suutarit olivat miehiä. Itseä asia on huvittanut, koska ihan samoilla käsillä tätä työtä tehdään eikä sukupuolella oikeasti ole mitään merkitystä tässä työssä.

Koneet liikkeeseen Satu löysi Tampereelta. Myynti-ilmoituksen hän näki koulun ilmoitustaululla ja tarttui härkää

sarvista, koska sai hyvät laitteet edullisesti. Yrityksen perustamiseen on tarvitaan rahallisia resursseja, monesti joitakin kymmeniä tuhansia. Ainakin silloin, kun perustaa liikkeen kokonaan uuteen paikkaan eikä jatka jonkun toisen suutariiliikettä.

Puolisolta ennen uuteen liikkeeseen muuttamista kysyin, haluaako hän edelleen olla velallinen kanssani.

Napakka ja nauravainen suutari

Satu on saanut paljon kiitosta taidoistaan korjata asioita. Erityisesti laukkuja lähetetään hänelle korjattavaksi ympäri Suomen. Samoin laukkutilauksia hän saa tasaisesti Suomen eri kolkista. Sadun valmistamiin laukkuihin saattaa törmätä myös julkisuudesta tutuilla henkilöillä. Yksi ehdoton etu Sadusta on se, että hän voi hankkia tarvikkeita ompeluihinsa ja korjauksiinsa monista eri paikoista. Näin hän ei ole vain yhden toimittajan varassa, vaan valikoima pysyy laajana ja uudistuvana. Satu on luova ja kekseliäs suutari, joka kyseenalaistaa tarvittaessa asioita. Esimerkiksi vetoketjua kenkään vaihtaessaan hän käyttää nuppineuloja kaksipuoleisen teipin tai liimaamisen sijaan, vaikka suutarit harvoin nuppineuloihin tarttuvat.

Reiät siinä kengässä on jo aiemmista ompeluista, joten miksen käyttäisi nuppareita.

Asiakkaat pitävät Sadusta, jolla on loistava huumorintaju ja hymy herkässä.

Läheisteneni mielestä olen joskus teräväkielinen ja osa asiakkaitakin on sanonut samaa. Itse olin palautteesta yllyttynyt, mutta kyllähän minulla on pippurinen luonne, Satu virnistää.

Laukkukursseja ja tuunaustupa

Näyttötyönään jalkinemestariopinnoissa Satu toteutti kahden päivän mittaisen nahkalaukkukurssin, koska hän haaveilee voivansa ohjata tulevaisuudessa paljon useammin kursseja kuin nyt. Näyttötyönä tehty kurssi oli osallistujilleen maksuton materiaaleja lukuun ottamatta. Kokemus oli Sadusta arvokas, sillä samalla, kun hän dokumentoi tekemistään, sai hän kokemusta ryhmän ohjaamisesta ja joutui pohtimaan sitä, miten parhaiten toimii kurssilla niin, että kaikkien työt etenevät.

Nahkalaukkukurssilla Satu tarjoaa osallistujilleen kolme erilaista mallia laukun tekemiseen. Näitä asiakkaat voivat varioida toiveidensa mukaan. Päivän mittaiselle nipsulaukkukurssille mahtuu kerrallaan SatuPuun tiloihin kuusi henkilöä. Näitä kursseja Satu on ehtinyt toteuttamaan korjaus- ja ompelutyön lomassa.

SatuPuun liikkeessä pääsee myös tekemään itse korjauksia tai pieniä ompelutöitä Tuunaustupa -päivissä. Tuunaustuvat maksavat asiakkaalle muutamia euroja. Näissä tapahtumissa asiakkaat saavat opastusta, ompelukoneet käyttöön ja hauskoja ideoita, joita tehdä itselle tai lahjaksi. Tuunaustuvissa on erimerkiksi maalattu värinsä menettäneitä pussukoita, paikattu auton suojapeitteitä, valmistettu varsikenkiin siipiä ja lyhennetty farkun lahkeita.

Tilaisuudet ovat kivoja, koska tuunailun lisäksi ne toimivat mukavina rupattelubetkinä. Moni on myös päässyt ihmettelemään laitteita, joita me suutarit käytämme. Sen lisäksi näissä päivissä ihmisille tulee liike tutuksi, saan myös tilaisuuden esitellä laukun valmistuskurssejani ja valmistamiani laukkuja.

Satu markkinoi tilaisuuksiaan sosiaalisessa mediaan kanavissaan. Oman osuutensa hoitaa myös tehokkaasti puskaradio. Kurssit myydään usein hetkessä loppuun ja tilaustöitä riittää, Sadun mukaan kiitos hänen hyvien ja laajojen verkostojensa. Hänelle sosiaalisen median kanavat ovat tärkeitä verkostoitumisen paikkoja. On tärkeää voida kysyä neuvoa, vinkkejä ja esitellä omia luomuksiaan.

On hyvin tärkeää, että näissä ryhmissä on hyvä ja salliva ilmapiiri. Tyhmiä kysymyksiä ei ole. Välillä on tyhmiä vastauksia. Osalla ihmisistä on vielä opittavaa mukavasta ja asiallisesta somekäytäytymisestä.

Yrittäjän arkea

Satu pohtii osuvasti pilke silmäkulmassa yrittäjänä toimimisen parhaita puolia:

Parasta varmasti yrittäjyydessä on vapaus, vaikka ei minulla mitään vapautta ole. Tosin voin pitää vapaata, kun haluan ja määrittellä, milloin ja missä työtäni teen. Välillä saatan tehdä töitä kotona ja nykyään maanantaisin liike ei ole avoinna asiakkaille. Tällöin teen korjaustöitä koko päivän.

Satu on iloinen, että hänen ystävänsä, jolla ei ole alan koulutusta, käy auttamassa häntä muutamina päivinä liikkeessä. Näin Satu voi keskittyä korjaamiseen, kun ystävä hoitaa asiakaspalvelun. Tyypillisinä viikkoina jono on puolentoista viikon mittainen. Mikäli liike on kiinni arkena, asiasta tulee helpposti sanomista. Ihmetellään, miten yrittäjä voi olla vapaalla, kun eivät suutarit ennen vanhaan olleet vapaalla koskaan.

Työ on kannattavaa, mutta työtä se vaatii ja paljon. Siitä kertoo sekin, ettei suutariliikkeitä ole Suomessa pilvin pimein. Tosin kaupungissa, jossa työttömyysaste on korkea, ei ole itsestään selvää, että suutarinpalveluiden käyttämiseen löytyy varallisuutta. Kun aiempi suutari oli muiden tulojen varjolla voinut ottaa mistä tahansa palvelusta “kympin”, ihmisten ei ole ollut mutkatonta hyväksyä sitä, ettei Satu voi tarjota palveluitaan samaan hintaan.

Monesti törmää vielä siihen, etteivät ihmiset ymmärrä, miksi kenkien korjaaminen saattaa maksaa useamman kympin, joskus jopa satastenkin. Korjaustyön käsityömäistä luonnetta ei aivan ymmärretä eikä sitä, että materiaalit maksavat. Työn määrä on sama, olipa kyseessä kalliit merkkikengät tai eurolla kirppikseltä hankitut kengät.

Satu on joutunut miettimään paljon hintojaan. On löydettävä se summa, jonka ihmiset ovat valmiita maksamaan ja on samalla sellainen, että siinä on katetta riittävästi, jotta toiminta on kannattavaa. Yrittäjyyden ammattitutkinnon opintoja tehdessään Satu päätti, että jatkossa hän pitää kiinni hinnoistaan ja asiakkaiden on hyväksyttävä ne tai oltava käyttämättä hänen palveluitaan.

Firman ja omat laskut saan maksettua. Säästöön ei paljon vielä jää. Sitä toki selittää laina, jonka yritystä aloittaessani ja nuteen tilaan muuttaessani jouduin ottamaan. Kun laina on muutamien vuosien päästä maksettu, sitten on varmaan aika taas tehdä jokin liikehdus johonkin suuntaan. Minkään valtakunnan työllä en aio itseäni tappaa, en vaikka homma olisi kuinka mukavaa ja inspiroivaa. Elämässä on niin paljon muutakin.

Vaikka Satu haaveilee tulevaisuudessa kurssien ohjaamisesta, kysymys tulevaisuuden kehittymissuunnitelmista saa hänet nauramaan.

Eläkkeelle pitäisi päästä. Välillä olisi hauska vain valmistaa omia tuotteita, vaikka korjaamisesta pidänkin. Haaveilen yhä tennarikurssien ohjaamisesta. Olisipa enemmän aikaa päivissä.

Satu unelmoi opiskelusta. Hän haluaisi oppia verhoilun salat, lähinnä omaksi ilokseen. Sadun upeita tennareita voi ihastella hänen sosiaalisen median kanavissaan.

Vinkkejä omaa yritystä perustavalle suutarille

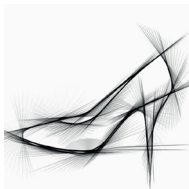
Hanki itsellesi hyvä tukiverkosto. Useimmat meistä tarvitsevat sen olkapään, jota vasten itkeä, kun tuntuu, ettei hommasta tule yhtään mitään. Kaaostilanteessa, kun on mieletön kiire, on mukavaa, jos joku auttaa, vaikka lakaisemalla lattian, purkamalla vetoketjun tai hiomalla vanhoja kantalapuja pois. *Näin sain itse työsummaani purettua tehokkaasti.*

Sellaisista paikkauksista ja korjauksista, joihin pitää piirtää kaava ja tiedät, että tulevassa voit todennäköisesti hyödyntää kaavaa uudelleen, laita se talteen. Ja muista käyttää näitä jo kertaalleen tehtyjä kaavoja. Ne säästävät paljon aikaa.

Opettele itsellesi sopivat työrutuinit, niin säilyy tolkku kii-reessäkin ja työt tulevat tehtyä. Monesti auttaa, että tekee samoja töitä sarjassa eli esimerkiksi tiistaisin ompelet, keski-viikkoisin teet kantalapuja ja niin edelleen.

Jätä aikaa riittävästi töiden tekoon, älä lupaa valmista ”heti”, sillä kiireessä teet eniten virheitä ja se tulee kalliiksi.

Reklamaatioita tulee. Niihin pitää oppia suhtautumaan ja hoitamaan tilanteet siten, että asiakkaat kokevat tulewansa kuulluksi. Mitä enemmän tekee, sitä enemmän virheitäkin sattuu. Niitä ei kannata pelätä. Anteeksi-pyyntöillä, virheen myöntämisellä ja uudelleen korjaamalla pääsee pitkälle. Joskus harvoin tuote on järkevää lunastaa asiakkaalta. Omat sotkut kannattaa selvittää huolella. Kun kohtaa tilanteita, joissa syy ei ole itsessä, kannattaa pysyä kohteliaana, mutta määrätietoisena.

[Suutari SatuPuu](#)

[Instagram](#)

[Facebook](#)

[Tik Tok](#)

Kuvaaja: Satu Puustinen

Hanna Piipponen

Pikitikki

Hanna Piipponen on ammatikorkeakoulusta valmistunut kuvataiteilija. Kun apurahojen hakeminen ja yksin puurtaminen työhuoneella alkoi tynpiä, Hanna alkoi pohtia uranvaihtoa. Hanna oli katsellut suutarin opintoja internetistä kuvataideopintojen jälkeen, mutta tuolloin asia jäi vielä haaveeksi.

Kun hetki oli oikea, hän hakeutui Kankaanpäähän opiskelemaan, koska käsityöammatti tuntui oikealta ratkaisulta. Sitä se olikin, sillä kun kenkien valmistamisen opiskelu alkoi, Hanna tiesi, että hyvää oli kannattanut odottaa.

Kenkien valmistaminen tuntui heti omalta ja vei mennessään. Rakastuin lajiin välittömästi.

Opiskelujen alkaessa Hanna asui Tampereella. Suutarin perustutkintoa opiskellessaan Hän asui vuoden Kankaanpäässä. Vuosia myöhemmin hän palasi tekemään kisällinopintoja. Nykyään (2023) Hanna matkaa kouluun Tuupovaarasta asti ja suorittaa jalkinevalmistuksen mestariopintoja.

Mielellään sinne menee, kun saa oppia lisää ja tehdä rauhassa asioita ja kehittyä! Opinnot ovat olleet henkireikä minulle. Samalla tapaan oman alan ihmisiä ja pääsen puhumaan ”jalkinetta”.

Kisälliksi

Kun Hanna valmistui suutariksi, hänellä oli valtava tarve jatkaa kenkien valmistamista. Siksi hän hakeutui kisälliopintoihin Linletik Oy:lle oppisopimuksella. Linletik Oy valmistaa muun muassa ortopedisiä kenkiä.

Olin Linletikillä muutaman vuoden ja suoritin kisällinopintojani. Siellä viettämäni vuosien aikana opin todella paljon. Tekemisen tahti oli hurja. Koulussa olin tottunut erilaiseen tahtiin. Saatoin neuloa tai leikata useita päällisiä päivässä. Tuolloin istuin ensimmäiseen ompelukoneen ääressä tikkaamassa. Lestien muokkauksesta ja mittauksesta opin siellä paljon. Toiminta oli kuitenkin melko teollista, joten pinnaaminen ja muut peruskengän valmistukseen kuuluvat asiat jäivät taka-alalle.

Kun Hannan kädet menivät huonoon kuntoon, ei hän enää voinut palata Linletikiin. Työ olisi ollut liian raskasta. Hanna halusi jatkaa suutarina ja suorittaa kisällintutkinnon, joten hän aloitti työt kuntoutustuella PIHKA Collectionissa, suoritti kisällin tutkinnon näytöt Kankaanpäässä ja muutti perheensä kanssa Tuupovaaraan.

Olimme kumppanimme kanssa kesälomareissulla, kun syntyi ajatus, että Tuupovaarassa voisi asua. Kun löysimme sopivan talon, oli muutettava, Hanna naurahtaa.

Matkalla supikkaiden ihmemaahan

Hanna tiesi myös, että Tuupovaarassa asui supikkaidentekijä Martti Koljonen. Tuupovaaralaiset tutut olivat jo Hannan opiskellessa perustutkintoa lähettelleet viestejä Hannalle, että Tuupovaarassa olisi hänelle paikka suutarina. Kun Hanna muutti, kävi hän tervehtimässä Marttia, jonka yrityksessä

Hanna ensin opiskeli supikkaiden valmistusta työvoimatoimiston mahdollistamilla tuilla.

Supikkaiden valmistus oli täysin erilaista kuin mitä olin kuvitellut. Oli melkoinen järkytys aluksi, kun moni asia tehtiin eri tavalla kuin mitä olin kenkien valmistamisesta oppinut.

Puolen vuoden supikkaiden valmistamisen opetteluun jälkeen Hanna olisi halunnut vielä jatkaa Martin kanssa, mutta vanha supikaskonkari oli todennut Hannalle, että se oli nyt tai ei koskaan. Niin Hannasta tuli yrittäjä. Hanna ei ollut ajatellut ryhtyvänsä yrittäjäksi, mutta rohkeasti hän hyppäsi Martin saappaisiin ja perusti oman yrityksensä, suutarinvers-tas Pikitikin. Alku ei ollut kaikista helpoin, kiitos COVIDin. Kaksi ensimmäistä vuotta kului tämän varjossa. Hanna ehti kuitenkin totutella yrittäjän arkeen starttirahan turvin.

Oli se rankkaa ja todella hiljaista aikaa. Ei ollut helppoa, eikä välttämättä ole vielääkään, olla se, joka jatkoi supikkaiden tekemistä. Asiakkaiden luottamuksen ansaitseminen vie aikaa.

Paikalliset lehdet, kuten Karjalainen ja Karjalan heili ja muut mediat ovat tehneet Hannasta ja Pikitikistä juttuja vuosien aikana. Perinnejalkineita valmistavia henkilöitä on Suomes-sa enää muutama. Hanna kokeekin tärkeäksi, että tietotaito säilyy ja kulkee eteenpäin.

Supikkaiden valmistuksen jatkaminen on kulttuuriteko. Siksi koen, että on tärkeää, että voin jakaa osaamistani ja kysyä neuvoa Asta Simoselta, joka myös oli Martilla opissa. Astan yritys ”Perinnesuutari riуска eukko”, on myös valmistanut supikkaita. Nykyään Asta keskittyy enemmän supikkaiden valmistuksen opettamiseen.

Martin tapa valmistaa supikkaita on hyvin erilainen kuin monen muun. Supikkaiden päälliset neulotaan neulontatuen eli kuikan

päällä valmiiksi. Monet muut neulovat ne suoraan lestin päällä. Siksi on merkittävää, että meitä on kaksi, jotka osaavat Martin tekniikan.

Koska perinnejalkineiden valmistus on katoavaa kansanperinnettä, on tärkeää, että aihe kiinnostaa erilaisia medioita ja toimijoita. Näiden ja erityisesti sosiaalisen median kanavien avulla asiakkaat ovat löytäneet Hannan ja toisaalta myös vanhojen asiakkaiden silmissä luottamus on lisääntynyt.

Some näyttlee tärkeää roolia markkinoinnissa. Opiskelin asiaa, jotta oppisin markkinointitaitoja. Nettisivuista alkaen kaikki on tehty itse. Otan myös kaikki kuvat tuotteistani someen ja muualle.

Pikitikki

- Kekseliäitä ja kauniita tilausjalkineita

Supikkaiden valmistuksen lisäksi Hanna korjaa kenkiä ja laukkuja verstaallaan. Hanna valmistaa tilaustyönä lapikkaita, oman mallistonsa kenkiä, korvakoruja, lompakoita ja nahkarusetteja. Nykyään Pikitikki on myös rekisteröity tavaramerkki. Pikitikin omassa jalkinemallistossa kohtaavat moderni ja perinnejalkine. Vaikka jalkineiden mallit ovat nykyaikaisia, valmistuksessa käytetään edelleen pikilankaa kärkiosan neulomiseen. Näin säilytetään perinnejalkineiden valmistuksessa se tärkein, tunnuksen omainen kippura.

Pelkästään supikkaita valmistamalla ei elä. On tämä välillä melkoista sinnittehyyä. Martti myi supikkaita sadan euron hintaan, joka lähinnä kattaa materiaalikulut. Kun päälle lasketaan työaika, joka valmistamiseen menee, ei tuntipalkaksi minunkaan supikashinnoillani jää kuin muutamia euroja.

Supikkaita ja muita tuotteita Pikitikistä tilataan pääsääntöisesti sähköpostitse. Niitä tilataan myös tapahtumissa ja verstaalla paikanpäältä. Verkkokaupan perustamisen myötä myyntityö helpottuu, kun on yksi kanava, jonka kautta tilaukset tulevat. Tällöin asiat pysyvät järjestyksessä eivätkä tilaukset huku sähköpostien uumeniin.

Materiaalit Pikitikkiin tulevat Nahkakunnasta. Kasviparkitut nahkat supikkaisiin Hanna tilaa Ruotsista, koska materiaali sopii hänen käsialalleen paremmin kuin moni muu, jota hän on kokeillut. Peloleatherista saapuvat nahkat muiden tuotteiden valmistamiseen. Monella Pikitikin tuotteella on kaunis ja koristeellinen pinta. Hanna on kehittänyt itselleen tekniikan, jolla hän kuvioi kauniisti nahkan pintaa. Kuva-taiteilijana Hanna keskittyi enimmäkseen puupiirrosteekniikkaan. Nyt taltalla kaiverretuilla puulaatoilla painetaan kuvioita paperin sijasta nahkaan.

Villisian harjaksia ja pikilankaa

Kun asiakas tilaa jalkineet Pikitikistä, prosessi alkaa sopivan lestin valinnalla. Melko usein Hanna muokkaa lestiä asiakkaan jalkaan sopivaksi. Asiakas saattaa lähettää mitat hänelle sähköpostitse, käydä Pikitikin liikkeessä tai Hanna ottaa mitat erilaisissa tapahtumissa, joissa hän käy välillä tuotteitaan myymässä.

Yleisesti ottaen ihmiset osaavat mitata jalkansa riittävän hyvin, jotta voin valita heille sopivan lestin. Joskus on käynyt niin, että supikkaista on tullut valtavan isot, kun asiakas on mitannut mitat ja piirtänyt jalkansa aivan itseksensä, ilman kenenkään muun apua.

Kun sopivat lestit ovat löytyneet, on aika valita sopiva kaa-va ja muokata se vastaamaan asiakkaan toiveita. Supikkaisiin käytettävä kasviparkittu nahka on 2,2 – 2,5 millimetrin vahvuista.

Kappaleita leikattaessa on huomioitava, että supikkaan valmistuksessa nahkan venymissuunta on eri kuin tavallisten kenkien valmistuksessa. Nahan tulee venyä pituussuunnassa ommellessa. Näin nahka rypytyy eli kuuvittuu kauniisti. Paloihin tehdään ompeluohennukset suutarin puukolla, jonka on oltava todella hyvässä terässä. Ohennukset tehdään 45 asteen kulmaan siten, että toinen pää on nolliassa (nahka ohennetaan hyvin ohueksi).

Ennen neulomista valmistetaan pikilanka. Pikilangan Hanna valmistaa yksisäikeisestä pellavalangasta, joka kierretään kolmenkertaiseksi. Kun langanpäät on ohennettu, kierretty ja lanka pietty, langan päähän punotaan neulaksi villisian harjas.

Villisian harjaksella ompelu on mukavaa, kunhan oppii kiinnittämään siiben langan oikealla tavalla.

Supikkaat neulotaan kosteana ompelutuen päällä tikki kerrallaan. Naskalilla tehdään reikä ja harjakset sujautetaan reiän läpi. Kärkikipuran neulomisen onnistumisesta on kiinni se, kuinka hyvin neulos istuu lestille. Kärkeä kohti ommellessa on tärkeää lisätä rypyn määrää. Mikäli rypytys ja pistot osuvat kohdilleen, on neulos kuin tehty lestiä varten.

Hanna muistuttaa, että nahka on luonnonmateriaali eikä se välttämättä aina taivu ihmisen toiveiden mukaan vaan joskus taistelee vastaan niin, että ihmisen on parempi luovuttaa. Tällöin on leikattava uudet palat ja mietittävä, miten homman saisi toimimaan paremmin. Koska nahka on arvokasta, Hanna käyttää supikkaisiin epäsojivat palat muihin tuotteisiinsa.

Kun supikkaan neulos on valmis, asetetaan niihin kantakappi parkkinahasta, joka on ohennettu reunoistaan. Kappi on kovike, joka asetetaan jalkineeseen kantapäähän tuomaan kannalle muotoa ja tukea. Se tikataan kiinni supikkaan reunaan ennen kuin neulos asetetaan lestille.

Supikkaiden valmistuksella on tietty työjärjestys: leikataan kappaleet, tehdään tarvittavat ohennukset, neulotaan kärjet ja kantaan sammakkosauma, kappi supikkaan yläreunaan kiinni, neulos märkänä kiinni lestille, liimat kapille, pinnaus varren suuhun eikä pohjaan, kuten tavallisesti kenkiä valmistettaessa tehdään.

Lestityksen, kuivumisen ja nahan kuvioinnin jälkeen värjään asiakkaan toiveesta supikkaat itse narvivärein. Nahka värjätään käsin ohuina kerroksina pensseliä apuna käyttäen. Näiden vaiheiden jälkeen supikkaat pohjataan, otetaan lestiltä ja kantataan. Myös loppuviimeistely vaatii aikaa.

Perinnejalkineiden valmistuksen opettelu on ollut melkoinen tie. Supikkaiden salat Hannalle opettanut Martti Koljonen oli todennut heidän yhteisen taipaleensa alussa, että langan ja supikkaiden ompelemisen oppiminen veisi noin kaksi vuotta. Vasta silloin niiden valmistamisessa löytyy tarvittava sujuvuus. Supikkaat alkaisivat valmistua riittävän nopeasti, tikki olla kaunista ja kippuran rypytykset onnistua.

Hanna on kokenut supikasmestari ja työvauhti on melkoinen. Työ on fyysisesti raskasta, joten taukoja on maltettava pitää. Harmaita hiuksia aiheuttavat toisinaan villisian harksesta irtoava lanka tai se, että tekee työtä liian väsyneenä. Jokainen työvaihe vaatii keskittymistä. Jos huomioi herpaantuu, tulee virheitä.

Silloinkin, kun asiat eivät ota onnistuakseen, on muistettava, että oppi on jo matkalla. Pian saa huomata, että on oivaltanut virheitäkin uutta. Suutarin ammatti on ikuisen oppimisen tie.

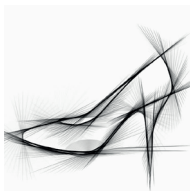
Vinkkejä valmistuville suutareille

Pidä huolta käsistäsi. Muista lepo, pidä taukoja ja tauko-jumppa!

Varaudu siihen, että yrityksen tunnettuus ja luottamuksen syntyminen asiakassuhteissa vie aikaa.

Pidä huolta välineistäsi. Pidä terälliset työkalut terävinä ja leikkaa nahkaa vain hyvillä terillä. Näin säästät voimia, aikaa ja hermoja.

Kun keskittyminen tai jaksaminen alkavat heiketä, malta lopettaa. Näin välttyt usein moninkertaiselta työmäärältä.

[Pikitikki](#)

[Instagram](#)

[Facebook](#)

Kuvaaja: Hanna Piipponen

Ville Hasala

Suutarimestari Ville

Villen ura suutarina sai alkunsa sattumankaupasta. Kaksikymmentä vuotta takaperin hän toimi var-tijana jo kauan sitten kuopatussa Kodin Anttilassa, joka sijaitsi Helsingin Kaisaniemessä. Tuolloin Anttilan alakerrassa toimi Seppo Siltalan suutariliike. Koska Ville ja Seppo tulivat hyvin toimeen keskenään, päätti Ville kokeilla suutarin hommia muutaman päivän ajan uteliaisuuttaan. Suutarikärpänen puraisi Villeä välittömästi.

Suutarina toimiminen on mukavaa puuhaa. Pidän asiakaspalvelusta ja käsillä tekemisestä.

Kun Seppo siirsi liikkeensä Kluuviin ja tarvitsi uuteen liikkeeseensä työvoimaa, Ville aloitti suutarin opinnot oppisopimuksella. Ville innostui opiskelusta niin, että hän suoritti perus-, ammatti- ja mestaritutkinnot yhteen putkeen.

Jokainen tutkinto piti sisällään 21 läbiopetuspäivää ja kukin läbiopetusjakso Kankaanpäässä oli kolmen päivän mittainen. Läbiopetusjaksoilla yövyin koulun asuntolassa.

Perustutkintovaiheessa Ville opetteli jalkineiden valmistusta ja suoritti kuukauden mittaisen työharjoittelunsa Wienissä. Saksan kielen tasotestin Ville läpäisi, koska opettaja oli saaraana eikä tasotestiä koskaan tehty. Onneksi jalkinemestari, jonka luona Ville harjoitteli, osasi auttavasti englantia. Työharjoittelussaan Ville ompeli jalkineiden neuloksia ja pohjasi tekeillä olevia kenkiä.

Wienissä oli mukavaa, leppoisaa ja mielenkiintoista. Jalkine-mestari ja hänen silloinen kisällinsä työskentelivät liikkeeseen yläkerrassa valmistaen ortopedisten kenkien päällyksiä alihankintana, ja minä tein alakerrassa hommia itsekseni. Silloin tällöin mestari kävi kertomassa minulle, mitä pitäisi tehdä seuraavaksi, Ville naurahtaa.

Ammatti- ja mestaritutkintoa suorittaessaan Ville keskittyi jo selkeästi korjaustyöhön, asiakaspalveluun ja yrittäjyyteen, teemoihin, jotka häntä kiinnostivat. Jalkineiden valmistus jäi taka-alalle.

Muutama kuukausi oppisopimusopintojen aloittamisen jälkeen hommat alkoivat sujua ja saatoin jäädä liikkeeseen yksin. Ensimmäisten kuukausien aikana opettelin avainten kopioinnin ja korkolappujen vaihdon. Korkolaput teimme nimittäin tuolloin odottaessa.

Karismaattisen Valmista

Ensimmäiset viisi vuotta suutarina Ville työskenteli Kluuvissa Sepon työparina. Kun Kluuviin tuli remontti ja liike muutti Kämp Galleriaan, Ville alkoi pohtia oman liikkeen perustamista. Kun mahdollisuus avata oma liike Lahdessa sijaitsevaan kauppakeskus Karismaan tuli, ei Villen tarvinnut miettiä kahdesti. Vuonna 2011 Ville ja Seppo avasivat yhteisen liikkeensä Lahteen. Siellä kumpikin suutari työskenteli kolmesta neljään päivää viikossa.

Karismassa teimme paljon avaimia ja siksi liiketoiminta oli oikein kannattavaa. Seitsemän vuoden jälkeen Vantaalta Lahteen ajaminen alkoi kuitenkin tuntua raskaalta ja turhautavalta, vaikka työ olikin jaksottaista.

Kun työmatka alkoi tuntua puuduttavalta, päätti Ville etsiä itselleen toimitilat Helsingistä. Sopiva tila löytyi pienen etsinän jälkeen Kalasatamasta, kauppakeskus Redistä, jota tuolloin rakennettiin. Ville perusti yrityksen omalla toiminnimellään. Liiketilan valmistumista odotellessaan Villen yritystoiminta aloitti toimintansa noutamalla korjattavia tuotteita kotiovilta ja sovitusta toimipaikoista. Vaikka tuotteiden noutaminen kotiovilta ja niiden korjaaminen Lahdessa ei ollut taloudellisesti valtavan kannattavaa, sai Ville luotua hyvät suhteet asiakkaisiin ja tuli tutuiksi heidän kanssaan. Ville perusti myös verkkokaupan, josta tuli nopeasti hyvin menestyksellä.

Eräänä iltana selailin somea ja huomasin mainoksen, jossa tarjottiin verkkokaupan perustamista maksutta. Siltä istumalta päätin perustaa omani, koska homma tapahtui kyseisessä palvelussa helposti. Aamuisin ennen Lahteen lähtöä kävin läpi tilaukset ja laitoin ne menemään asiakkaille Schenkerin kyydillä. Alkuvaiheessa verkkokaupassa ei ollut rahaa kiinni, koska tilasin tuotteet vasta, kun asiakas oli tehnyt verkkokaupastani ostos.

Ville kasvatti verkkokauppansa valikoimaa maltillisesti ja pikkuhiljaa. Tuotteita verkkokauppaan ilmestyi sen mukaan, mitä ihmiset kävivät ostamassa Lahden liikkeestä. Myyntiin asetettavien tuotteiden kysynnän kokeilu oli helppoa, koska Villen ei tarvinnut sitoa resursseja tuotteisiin ennakkoivasti. Kun suosio kasvoi, alkoi Ville hankkia tuotteita varastoon.

Koska verkkokauppani oli ensimmäinen alan tuotteisiin erikoistunut verkkokauppa, ei sinällään ollut ihme, että se menestyi. Sen jälkeen kilpailu on lisääntynyt valtavasti.

Muuttopäivän lähestyessä Seppo ilmoitti, ettei halunnut jäädä Lahteen yksinään. Kaksikko muutti yhdessä Kalasataman Rediin Karismassa toimineen liikkeen laitteiden kera ja niin sai alkunsa Kalasataman suutari. Tällöin elettiin vuotta 2018. Melko pian Ville kuitenkin alkoi kaivata lisähaasteita. Hän koki polttavaa halua monipuolistaa korjausvalikoimaa, kehittää suutaritoimintaa ja uudistua. Siksi hän päätti perustaa oman suutariliikkeen Yliopiston metroasemalle itseseen.

Kahdeksaantoista vuoteen ei ole harmittanut nousta aamulla sängystä ja lähteä töihin. Näin paljon pidän työstäni.

Suutarimestari Ville – taidokasta ja iloista suutaripalvelua kaikkialle Suomeen

Kun uusi liike avasi ovensa, perusti Ville yritykselleen myös Instagram-tilin, jonka suosio kasvoi nopeasti. Tällä hetkellä (elokuu 2023) tilillä on seuraajia lähes 5700. Instagram on Vilelle tärkeä työkalu, koska sen avulla hän voi tarjota seuraajilleen tietoa, vinkkejä, tarjouksia, ottaa kantaa suutareiden puolesta ja kuvata korjaustyön prosesseja. Osa asiakkaista ottaa Villeen yhteyttä sosiaalisen median kanavien kautta.

Onhan niitä “ennen ja jälkeen” -kuvia tosi tyydyttävää katsoa. Samalla myös seuraajat pääsevät näkemään, mitä me suutarit teemme ja mitä kaikkea korjaamiseen liittyy. Haastavinta somessa on se, että korjatessa pitäisi muistaa ottaa kuvia, jotta olisi mitä postata. Aika helposti tekemisen lomassa kuvaaminen unohtuu tai huomaa kuvanneensa alkuvaiheen tai välivaiheita, mutta lopputulos uupuu ja sen huomattessani asiakas on jo todennäköisesti hakenut kenkänsä itselleen eli kuvaus ei enää onnistu, Ville virnistää.

Instagramin välityksellä Ville saa yhteydenottoja myös median edustajilta. Lehtijutut ja haastattelut televisiossa lisäävät suutarityön ja Suutarimestari Villen yrityksen näkyvyyttä. Nämä erilaiset julkaisut ovat osaltaan lisänneet Villen Instagram-seuraajien määrää. Myös somevaikuttajien omille kanavilleen tekemät postaukset, joissa Villen Instagram-tili on tagattu mukaan, ovat lisänneet seuraajien, ja toivottavasti myös asiakkaiden määrää.

Sosiaalinen media vaatii paljon suunnitelmallisuutta, pitkäjänteisyyttä ja vie aikaa, mutta se on kannattavaa ja tärkeä osa yrittäjyyttä tänä päivänä.

Ville haluaa jatkuvasti oppia uutta ja kokeilla erilaisia korjaustekniikoita sekä laajentaa, kehittää ja innovoida suutari-toimintansa ja sen tarjoamia palveluita. Hänestä on tärkeää, että suutari tarjoaa asiakkailleen laadukasta, hyväntuulista ja asiantuntevaa palvelua. Uusia haasteita otetaan vastaan ja niitä ratkotaan tarvittaessa koko työtiimin kesken. Ei olekaan ihme, että Suutarimestari Ville tavoittaa asiakkaita Suomen kaikista kolkista. Osa pääkaupunkia kauempaa saapuvista asiakkaista tuo liikkeeseen korjattavia tuotteita loma- tai työreissuillaan ja noutavat ne kotimatalle lähtiessään tai seuraavalla reissulla pääkaupunkiseudulle. Kasvavassa määrin asiakkaat lähettävät korjattavat tuotteet Villelle postitse.

Suutarimestari Villen menestyksestä kertoo myös se, että Yliopiston metroasemalla sijaitsevassa liikkeessä Ville työskenteli aluksi yksin. Vuotta myöhemmin liikkeessä työskenteli kaksi työntekijää täysiaikaisesti. Haastatteluhetkellä (elokuu 2023) Suutarimestari Villellä on avannut toisen liikkeensä Viikkiin, Prismen kauppakeskukseen. Kahdessa liikkeessä työskentelee Villen lisäksi kaksi täysiaikaista suutaria ja kolme osa-aikaista. Palveluvalikoima on myös laajentunut

tarjoamaan monipuolisempia avainpalveluita ja korjausom-
pelua aiempien palveluiden lisäksi.

*Suutariliikkeiden liitto teki maaliskuussa 2022 kyselyn, jossa selvitettiin suutariryittäjien tilannetta. Vastauksista nousivat esille erityisesti alalla työskentelevien korkea keski-ikä ja vaikeus löytää yrityksille jatkajia. Suutaripalveluista on jo nyt puutetta isojen kaupunkien ulkopuolella, ja tilanne pahenee tulevina vuosina eläköitymisen myötä. Siksi Vilestä oli tärkeää, että Suutariliikkeiden liitto, Careerian ammattioppilaitos sekä Active Working Oy yhdessä toteuttivat suutareille räätälöidyn yrittäjyyden ammattitut-
kinnon vuonna 2023.*

Aktivismi kannattaa aina

Kun Ville perusti oman liikkeensä, häntä alkoi kiinnostaa Suutariliikkeiden liiton (suutariliikkeidenliitto.fi) toiminta ja melko nopeasti Vilestä tuli liiton puheenjohtaja.

Liitto on perustettu vuonna 1917 ja sen tarkoituksena on koota yhteen alan taiturit. Jäsenistöön kuuluu jalkineiden ja nahkatuotteiden valmistajia ja korjaajia, avaintenvalmis-
tajia, kilpikaivertajia ja muita osajia. Suutariliikkeiden liit-
to tarjoaa jäsenistölleen koulutus- ja tutustumistilaisuuksia mahdollistaakseen osaltaan jäsenistölleen ajantasaisimman tietotaidon. Liitto pyrkii myös edistämään suutaritoimintaa jatkuvuuden ja toimintaedellytysten parantamisen kautta. Liitto on muun muassa ottanut kantaa sen puolesta, että korjauspalvelut sisällytettäisiin kotitalousvähennyksen pii-
riin. Suutariliikkeiden liitto korostaa myös kiertotalouspal-
veluiden merkitystä kestäväen kehityksen edistämiseksi.

*Suutariliikkeiden liiton edustajana olen käynyt puhumassa mo-
nissa erilaisissa kiertotaloustapahtumissa. Koen tämän tärkeäksi*

suutaripalveluiden tulevaisuuden näkökulmasta. Suutarit, ompelijat, verhoilijat ja muut korjausalan mikroyrittäjät tekevät tärkeää työtä kiertotalouden eteen. Korjaamalla ja muokkaamalla olemassa olevia tuotteita jokainen alan yrittäjä säästää maapallon yhteisiä resursseja.

Suomessa Villestä yrittäminen näyttäytyy liian usein sinnittelynä. Vaikka suutarintyö on kiireistä ja elannon eteen on usein tehtävä hartiavoimin hommia, tarvitsee ala entistä enemmän suutareita ja heille uskallusta yrittää ja työllistää itsensä ja muita. Tähän auttaa koulutus ja kollegoiden tuki.

Mielestäni on tärkeää, että jokaisella alalla on järjestö, joka ajaa sille tärkeitä asioita ja mahdollistaa osaltaan verkostoitumista. Siksi Suutariliikkeiden liiton olemassaolo on perusteltu. Esimerkiksi arvonnäisäveron alentaminen kymmeneen prosenttiin ja kotitalousvähennyksen piiriin kuulumisen ovat asioita, joita olemme liitossa vieneet aktiivisesti eteenpäin menestyksekkäästi. Nämä ehdotuksemme muun muassa löytyvät kaupan alan asettamista suosituksista ja edellisen eduskunnan kansanedustajista moni piti aloitteitamme tärkeinä ja asiaa vietin eteenpäin.

Villen vinkit aloitteleville suutariyrittäjille

Keskity asiakaspalveluun. Hyväntuulinen ja asiakasta kuunteleva palvelu tuo enemmän asiakkaita kuin korjaustyö, joka on tehty “täydellisesti”. Asiakkaalle on laadun lisäksi jäätävä hyvä fiilis.

Verkostoidu. Liity myös suutareiden Facebook-ryhmään. Sieltä saat neuvoja ja voit löytää tarvitsemiasi koneita.

Harjoittele itsesi johtamista. Suunnittele toimintaasi ja ajankäyttöäsi sekä sitä, miten työt tulee tehtyä järkevästi. Huolellisella suunnittelulla voi ennakoida asioita ja sesonkeja eikä niihin tarvitse häthätää vain reagoida asioiden tullessa tykö.

Aseta toiminnallesi tavoitteita ja luo keinoja päästä niihin.

Keskitä energiaa markkinointiin. Tee sitä tavoitteellisesti ja suunnitelmallisesti.

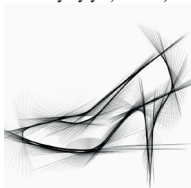
Etsi korjattavaa tai osa-alueita, joita muut eivät vielä tee. Näin saat kilpailuetua. Uskalla ottaa haasteita vastaan. Opetele uusia tekniikoita, kokeile ja harjoittele ja harjoittele.

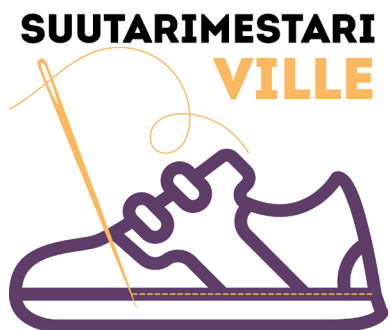
Älä pelkää mokia. Virheitä tapahtuu kaikille.

Vaikka yrittäjän työlista on loputon, ovat vapaapäivät tärkeitä. Pidä niistä kiinni.

Jos pidät ihmisistä, suutarin homma on kuin tehty sinulle.

Yrittäjä, ota opiskelijoita harjoitteluun ja oppisopimuksella ohjaukseen. Näin Suomessa on tulevaisuudessakin suutareita ja nykyisille liikkeille löytyy jatkajia, kun eläkepäivät tulevat ajankohtaiseksi.

[Suutarimestari Ville](#)

[Instagram](#)

[Facebook](#)

[Tik Tok](#)

Kuvaaja: Lucas Solanto

Nahkakunta

kenkätarvike ja suutarialan tukkuliike

Vuonna 1917 kuusikymmentä suutaria kokoontui Helsinkiin pohtiakseen mahdollisuutta perustaa jalkinealaa palveleva maahantuonti- ja tukkuliike. Tuolloin ajatuksena oli näin helpottaa materiaalipulaa, joka kyseisenä epävakaana aikana oli tyypillinen ilmiö. Kokous johti Nahkakunnan perustamiseen Suomen itsenäistymisvuonna.

Nykyään Nahkakunta on Suomen johtava kenkätarvike- ja suutarialan tukkuliike, jonka tuotevalikoima palvelee niin suutareita kuin ortopedia-asiakkaitakin. Henkilökuntaa Nahkakunnassa on 30 henkilöä. Nahkakunta on osuuskunta, jonka jäseneksi voivat hakea suutariliikettä harjoittavat yritykset, luonnolliset henkilöt tai niitä edustavat järjestöt. Jäseniä osuuskunnassa on tällä hetkellä 263 (6.6.2023).

Jäsenyyttä haetaan kirjallisella hakemuksella, joka osoitetaan Nahkakunnan hallitukselle. Osuusmaksu on sata euroa.

Nahkakunnan tytäryhtiö, Hansa Leather Oü valmistaa Virossa asustevöitä, lemmikkieläintarvikkeita ja muita nahkatuotteita jälleenmyyntiin. Nahkakunta toimii myös sopimusvalmistajana useille nahkatuotteita markkinoille tukku- ja vähittäiskauppiaille.

Nahkakunnan toimipisteet ovat Pirkkalassa ja Vantaalla.

Mikäli tilaajalla on y-tunnus, tulee yrityksen/yhteisön rekisteröityä asiakkaaksi ja tämän jälkeen tuotteita voi tilata tuotteita verkkokaupasta.

[Nahkakunta](#)